

Комисија за борбу против корупције

Komisija za borbu protiv korupcije

POVJERLJIVOST
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Број: 01/8-50-3-978/24
Сарајево, 21. 06. 2024.

SARAJEVO

PRIMLJENO:	21-06-2024		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

**ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**Предмет: Извјештај о спровођењу јавног саслушања представника
Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине,
доставља се**

Комисија за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ на 7. сједници, одржаној 16. 05. 2024, донијела је Одлуку о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима, у складу са чланом 39. став (1) и чланом 40. ст. (1), (2) и (4) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23 и 87/23).

Комисија за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ је на 8. сједници, одржаној 12. 6. 2024, усвојила Извјештај о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима.

У складу са чланом 40. став (9) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, у прилогу вам достављам наведени извјештај и неауторизовани транскрипт јавног саслушања.

С поштовањем,

Прилог:

- Извјештај
- неауторизовани транскрипт јавног саслушања

Доставити:

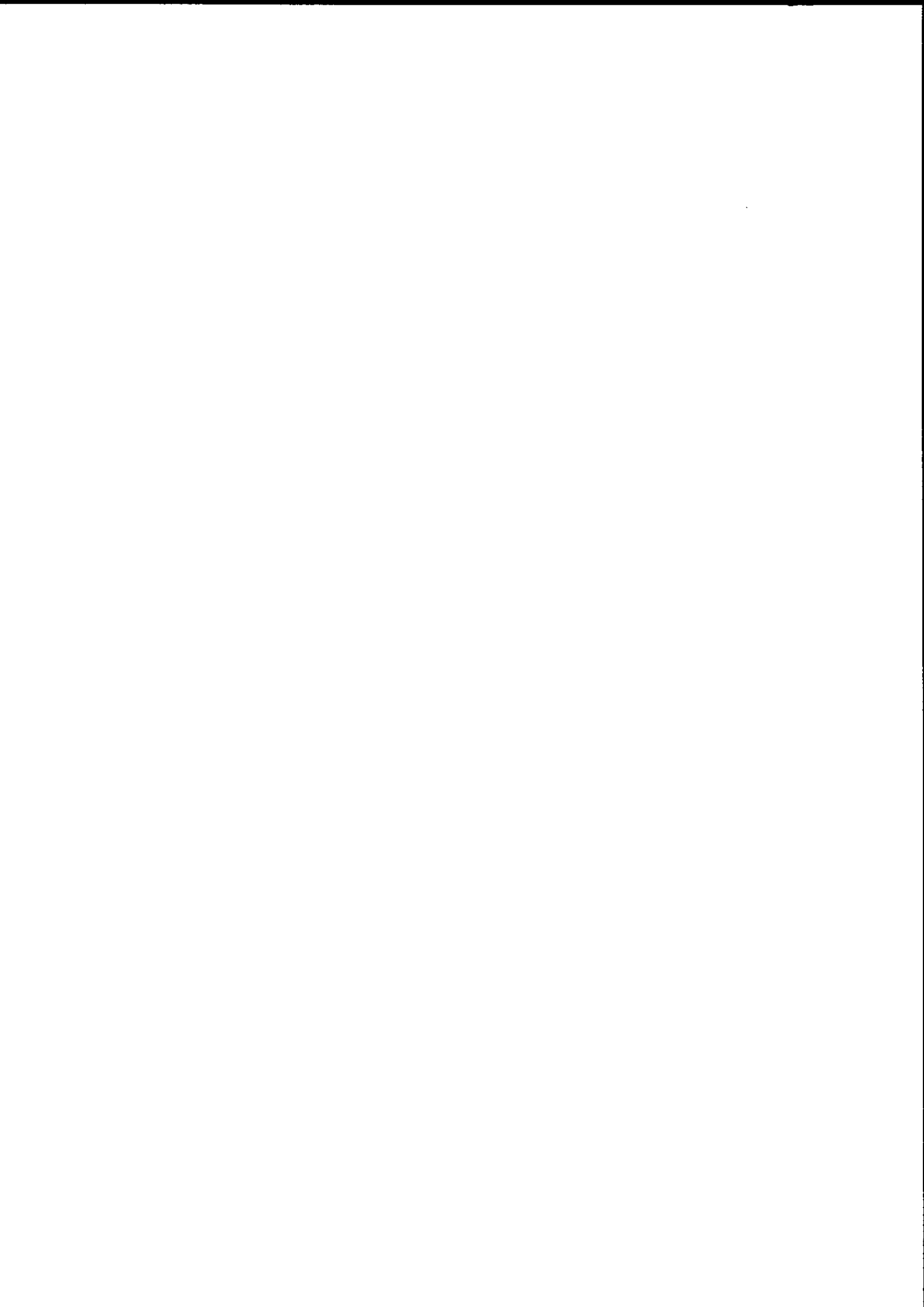
- наслову
- а/а

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Бранислав Бореновић

Branislav Boronovic

Број: 01/8-50-3-978/24
Сарајево, 12. 06. 2024.

На основу члана 39. став (1) и чланом 40. ст. (4) и (9) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23 и 87/23), Комисија за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ подноси Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима

I. УВОД

Комисија за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Комисија) на 7. сједници, одржаној 16. 05. 2024, донијела је Одлуку о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство), а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима, у складу са чланом 39. став (1) и чланом 40. ст. (1), (2) и (4) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23 и 87/23).

У складу са чланом 40. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Комисија је спровела јавно саслушање представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, 03. 06. 2024. године, са почетком у 11 часова.

II. УЧЕСНИЦИ ЈАВНОГ САСЛУШАЊА

Јавном саслушању присуствовали су чланови Комисије: Бранислав Бореновић, Ермина Салкичевић Диздаревић, Сафет Кешо, Ненад Грковић и Предраг Кожул.

Чланови Комисије: Златан Бегић, Милорад Којић и Нермин Мандра оправдали су одсуство.

Позиву на јавно саслушање одазвали су се следећи представници Министарства: Един Форто, министар, Игор Пејић, секретар Министарства, Зоран Андрић, помоћник

министра за саобраћајну инфраструктуру, припрему и реализацију пројеката, и Бранко Подинић, стручни савјетник за управни поступак.

Јавном саслушању су присуствовали и: Јасмин Емрић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, Дијана Топић, помоћница министра за правне и финансијске послове, Сања Шкулетић Малагић, шефица кабинета министра, Ахмед Јаловичић, секретар Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома, и Ненад Пандуревић, секретар Комисије за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа.

III. РЕЗИМЕ ИЗВЈЕШТАЈА

Предсједавајући је у уводу рекао да је Комисија донијела Одлуку о спровођењу јавног саслушања представника Министарства, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима, о чему је обавијештен и Колегијум Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ. Рекао је да је Комисија, у складу са чланом 40. став (8) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, затражила од Суда БиХ да достави информацију о томе да ли се води поступак у вези са процесом хомологације, те да је Суд БиХ доставио одговор 31. 05. 2024, у којем наводи да се тренутно пред Судом БиХ не води поступак у вези са хомологацијом возила.

Комисија је одлучила да је јавно саслушање отворено за јавност.

Предсједавајући Комисије отворио је расправу.

Питања су постављали чланови Комисије: Ненад Грковић, Бранислав Бореновић, Предраг Кожул, Сафет Кешо, Ермина Салкичевић Диздаревић, као и посланик Јасмин Емрић.

Комисија се позвала на Извјештај Канцеларије за ревизију институција БиХ о спроведеној ревизији учинка о теми: "Повјерени јавни послови из надлежности институција БиХ - студија случаја: Министарство комуникација и транспорта БиХ".

Постављено је питање на основу којег прописа је тадашњи министар потписао Уговор о обављању административних послова у области хомологације возила, дијелова, уређаја и опреме са Конзорцијумом у саставу: *EIB Internacionale* а.д. - ПИ Центар за моторна возила Бања Лука, Институт за привредни инжењеринг д.о.о Зеница (који је касније иступио из Конзорцијума), Институт за саобраћај и комуникације д.о.о. Сарајево и Центар мотор д.о.о. Широки Бријег, који је на Јавном конкурс био другопласирани, као и како је Конзорцијум и након поништавања тог конкурса од Суда БиХ (2012. године) наставио да обавља послове наредних година.

Постављена питања су се односила и на то да ли је успостављен систем надзора над обављањем повјерених јавних послова од Министарства као и да ли Министарство има податке о томе колико су износили приходи по основу процеса хомологације и сертификације возила у периоду како је тај процес уведен. Колико је од тих средстава

уплаћено у буџет институција Босне и Херцеговине, односно колико је користи имала држава и друштво а колико приватне фирме? У Извјештају Канцеларије за ревизију институција БиХ наведено је да се процјењује (што значи да не постоје тачни подаци) да су у 2021. години приходи по основу хомологације возила износили 9,1 милион КМ а за сертификацију 7,1 милион КМ.

Надаље, питања су се односила и на то да ли је Министарство достављало нацрте уговора за обављање административних послова из области хомологације возила Правобранилаштву БиХ.

На постављена питања одговоре су давали: Един Форто, министар, Игор Пејић, секретар Министарства, Зоран Андрић, помоћник министра за саобраћајну инфраструктуру, припрему и реализацију пројеката, Дијана Топић, помоћница министра за правне и финансијске послове, и Бранко Подинић, стручни савјетник за управни поступак.

Представници Министарства су у својим одговорима истакли да се наведени приговори не односе на период од посљедњих 15 мјесеци, од када садашњи министар управља Министарством.

Што се тиче конкурсне процедуре, није било прописано правило да се мора изабрати прворангирани или другорангирани, што је тада било дискреционо право одлучивања министра. Један од разлога због којих је поништен конкурс је и тај што је министар услове конкурса прописао након што су се фирме пријавиле на конкурс.

У области хомологације и сертификације возила, Министарство није у потпуности успоставило управни надзор над обављањем јавних послова повјерених другим организацијама, с обзиром да ни након неколико покушаја мијењања Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста немају систематизовано радно мјесто за лице које би могло да обавља такав надзор. Министарство је усвојило акциони план којим су формиране радне групе које ће одрадити одређени управни надзор над административним стручним организацијама.

Министарство не располаже информацијама о приходима стручних организација за обављање административних послова и техничких прегледа који се наплаћују у складу са цјеновником услуга за спровођење хомологације (у даљем тексту: цјеновник), нити је тражило да се доставља тај податак. То је приход стручних организација за пружање услуга.

Расподјела прихода по основу овог јавног посла између правног лица (Конзорцијума) који је добио посао обављања административних послова хомологације и сертификације возила и релевантних техничких прегледа дијелила се у омјеру 55%-45%. На основу процијењеног годишњег износа за 2013. годину из извјештаја Канцеларије за ревизију институција БиХ, укупан износ који је приходовало правно лице за

обављање послова хомологације и сертификације за 15 година је више од 220 милиона КМ у поменутом омјеру (иако не постоје прецизни подаци).

Приходи од накнаде за спровођење услуга хомологације, који иду у буџет институција Босне и Херцеговине, у периоду од 2013. до 2022. уплаћивали су се на врсту прихода гдје се уплаћују таксе на захтјеве, молбе, приједлоге, пријаве и друге поднеске и износе око 1 милион КМ годишње.

Након препорука Канцеларије за ревизију институција БиХ, Министарство је у оквиру свог акционог плана планирало да се обави поновно преиспитивање цјеновника и из тог разлога су достављени свим стручним организацијама захтјеви за достављање података из свих области рада Министарства, не само из области хомологације. Добили су тражене податке и то је обимна документација коју ће разматрати Министарство и на основу ње ће се извршити анализа цјеновника.

Након обављених консултација и анализа, 2022. године Министарство је донијело нови правилник о хомологацији а 2023. Савјет министара БиХ донио је Одлуку о допуни тарифе административних такси, чиме је успостављен правни оквир за правилну наплату буџетских прихода из области хомологације возила. Овом одлуком је једна такса укинута, а преостале три су смањене за 50%.

Од 2023. године ови приходи у буџет институција Босне и Херцеговине се уплаћују на посебну врсту прихода, те су у 2023. години остварени приходи од око 540,000,00КМ.

Што се тиче тражења мишљења од Правобранилаштва, истакнуто је да се Министарство приликом израде уговора о обављању административних послова у области хомологације и сертификације возила обратило Правобранилаштву БиХ како би добили помоћ у вези са појединим правним аспектима уговора који се закључује на основу извршног управног акта. Како није добило одговор, Министарство је Правобранилаштву доставило информацију о статусу поступка по рјешењу Жалбеног вијећа при Савјету министара БиХ и статусу нацрта уговора. Правобранилаштво је у свом мишљењу навело да није надлежно да оцјењује правилност поступка избора организације већ оцјењује правну ваљаност нацрта уговора.

Из Министарства су рекли да је Министарство те уговоре морало закључити, с обзиром да се овај уговор закључује на основу коначних и извршних управних аката, и да би незакључивање уговора значило злоупотребу овлашћења и повреду одредаба члана 27. Закона о облигационим односима и повреду права странака у поступку.

Након спроведеног новог јавног конкурса а поступајући по рјешењу Жалбеног вијећа при Савјету министара БиХ, потписани су сљедећи уговори о обављању административних послова у области хомологације возила, дијелова уређаја и опреме возила:

1. Конзорцијум у саставу: Центар мотор д.о.о. Широки Бријег (носилац Конзорцијума), Центар за аутомобилско инжењерство д.о.о. Бања Лука,

- Информациони инжењеринг СИРИУС 2010 д.о.о Бања Лука, Центар за цестовни промет д.о.о Сарајево (уговор број: 04-02-2-569/22 од 25. 02. 2022) и
2. Конзорцијум у саставу: *EIB Internacionale* а.д. Бања Лука (носилац Конзорцијума), *Automotive* центар - центар за возила д.о.о. Сарајево, Мервик д.о.о Сарајево и *Eastcode* д.о.о Бања Лука (уговор број: 04-02-2-656/22 од 03. 03. 2022).

Наведени конзорцијуми су обављали административне послове у области хомологације возила до закључивања Уговора о обављању административних послова у области хомологације возила, дијелова уређаја и опреме возила, број: 04-02-2-2256/22 од 04. 08. 2022, са Конзорцијумом у саставу: Центар мотор д.о.о. Широки Бријег (носилац Конзорцијума), Центар за аутомобилско инжењерство д.о.о. Бања Лука, Информациони инжењеринг СИРИУС 2010 д.о.о Бања Лука, Центар за цестовни промет д.о.о Сарајево. Наведени уговор закључен је на основу пресуде Суда БиХ од 13. 06. 2022. (којом је поништено рјешење Жалбеног вијећа при Савјету министара БиХ) и рјешења Жалбеног вијећа при Савјету министара БиХ од 08. 07. 2022.

На крају је Комисија указала на то да у периоду од 18 година седам министра није успјело да промијени одредбу члана 205. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини којом се прописује да "ближе услове о хомологацији возила, дијелова уређаја и опреме, одређивању организација које могу обављати административне и техничке послове у области хомологације правилником прописује министар, у сарадњи са органом надлежним за послове енергетике и индустрије", у смислу да се боље разраде услови и критеријуми које би требало да испуњавају организације које добију тај посао.

IV. ЗАКЉУЧЦИ КОМИСИЈЕ

Комисија је на 8. сједници, одржаној 12. 06. 2024, усвојила Извјештај о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима.

Након расправе, Комисија је усвојила сљедеће закључке које упућује Представничком дому на усвајање:

1. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ сматра да је неприхватљиво да Министарство комуникација и транспорта БиХ нема функционалан управни надзор над административним стручним организацијама као ни тачне и прецизне податке о приходима стручних организација за обављање административних послова и техничких прегледа који се наплаћују у складу са Цјеновником услуга за спровођење хомологације.
2. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ тражи од Савјета министара БиХ да у року од 90 дана упути у парламентарну процедуру измјене и допуне Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини

у смислу да се у члану 205. Закона боље разраде услови и критеријуми које би требало да испуњавају стручне организације за обављање повјерених јавних послова у области хомологације.

3. У вези са закључцима Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ са 16. сједнице, одржане 28. 02. 2024, усвојеним поводом расправе о Извјештају Канцеларије за ревизију институција БиХ о спроведеној ревизији учинка о теми: "Повјерени јавни послови из надлежности институција БиХ - студија случаја: Министарство комуникација и транспорта БиХ", Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ доставља Тужилаштву БиХ Извјештај Комисије за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ о спровођењу јавног саслушања представника Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, а у вези са процесом хомологације возила са свим релевантним финансијским показатељима, као и неауторизовани транскрипт са јавног саслушања.

Комисија је усвојила и сљедећи закључак:

Комисија за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ ће у року од годину дана поново одржати јавно саслушање представника Министарства комуникација и транспорта БиХ како би се добиле информације о реализацији Акционог плана Министарства за имплементацију препорука из Извјештаја ревизије учинка: „Повјерени јавни послови из надлежности институција Босне и Херцеговине - студија случаја: Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине“.

У складу са чланом 122. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Комисија је за извјестиоца на сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ одредила предједавајућег Комисије Бранислава Бореновића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Бранислав Бореновић

Branislav Boronovic

Прилог:

- неауторизовани транскрипт јавног саслушања

Доставити:

- наслову
- а/а

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
JAVNOG SASLUŠANJA PREDSTAVNIKA
MINISTARSTVA ZA KOMUNIKACIJE I TRANSPORT BIH
PRED KOMISIJOM ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE
PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
održane 03.06.2024. godine**

**PREDSJEDAVAJUĆI
BRANISLAV BORENOVIĆ**

Ja mislim da sad ispunjavamo uslove, da možemo da radimo. Još jednom, dobro jutro, dobro došli, otvaram sjednicu Komisije za borbu protiv korupcije. Pozdravljam sve uvažene kolege. Imamo kvorum, možemo da radimo, uvaženog ministra, predstavnike Ministarstva, uvažene medije i sve zainteresovane koji evo zajedno sa nama učestvuju na jednom javnom saslušanju koji je jedan od parlamentarnih mehanizama koji se ne koristi tako baš često u Parlamentarnoj skupštini BiH, mislim da je jako značajan. To je jedan alat koji parlamentarci koriste kada žele da razgovaraju o nekim važnim pitanjima na koje ne možemo da dobijemo možda neke konkretne odgovore i u toj nekoj parlamentarnoj proceduri i mislim da je jako značajno da ohrabrimo sve komisije, sve poslanike da kroz ovo što im je Poslovnik kao mogućnost da prije svega sa izvršnim strukturama vlasti na kojim imamo neku vrstu parlamentarnog nadzora, razgovaramo, ponavljam još jednom, u jednom da kažem parlamentarnom duhu, demokratskom duhu, o nekim jako važnim pitanjima cijeneći naravno i vaše vrijeme i uvažene obaveze, i obaveze uvaženog ministra Forte.

Ja bih evo počeo sa radom, i nekoliko samo formalnih stvari da zbog zapisnika konstatujem, mi smo u skladu sa Poslovnikom, član 40., organizovali ovo javno saslušanje, ispunili smo sve poslovničke norme, obavijestili smo Kolegijum, zakazali smo za danas ovo javno saslušanje koje se tiče procesa homologacije sa predstavnicima Ministarstva komunikacija i transporta, utvrdili smo sadržaj saslušanja, utvrdili termin, i uputili smo u skladu sa članom 8. Poslovnika o radu Predstavničkog doma i dopis Suda BiH da zatražimo mišljenje, to jest stav da li se uopšte vodi neki sudski postupak pošto imamo to ograničenje koje je jasno da javno saslušanje nije dozvoljeno ako se radi o pitanjima u kojima se vodi sudski postupak. Jako je važno da vas obavijestimo da smo dobili odgovor od Suda BiH da se trenutno ne vodi postupak u vezi sa procesom homologacije vozila što znači da nesmetano možemo da na ovu temu razgovaramo i održimo javno saslušanje što je još jednom potvrda da smo uradili sve u skladu sa Poslovnikom našeg Doma. Znači, konstatujem da kvorum imao, da možemo da radimo i imam, naravno, potrebu da upitam kolege, članove Komisije, i tu je uvaženi kolega Emrić koji je izrazio želju da prisustvuje javnom saslušanju, svi poslanici imaju priliku i mogućnost da budu ovdje sa nama onako kako smatraju da im je potrebno ili ne.

Osjećam potrebu da u skladu sa članom 40. stav (7) pitam uvažene kolege da li neko smatra da je potrebno da se javno saslušanje zatvori za javnost iako znam da smo svi maksimalno otvoreni, transparentni i da smatramo da je naša prije svega uloga, parlamentaraca da naš posao bude maksimalno dostupan javnosti, ali moja je dužnost da to pitam. Koliko znam niko mi od kolega u najavi ove sjednice nije zatražio tu mogućnost, ali moja je bila obaveza da to pitam. Znači radimo javno kako jeste uloga javnog saslušanja i o tome ćemo napraviti izvještaj za Predstavnički dom.

Na ovo današnje javno saslušanje koje se tiče procesa homologacije pozvan je ministar Edin Forto, pomoćnik ministra, Zoran Andrić, sekretar Ministarstva Igor Pejić i Branko Podrinjić, stručni savjetnik. Koliko vidim, svi ste se odazvali. Još jednom, dobrodošli ministre.

Predlažem da krenemo po principu da prvo razgovaramo sa ministrom obzirom da ministar ima vjerovatno mnogo obaveza i da onda ministar može da nakon ovog razgovor i odgovora na određena pitanja, može da svojim nekim standardnim obavezama, da nastavi svoj posao. A onda ćemo razgovarati sa sekretarom, pomoćnikom i stručnim saradnicima kako bismo dobili dovoljno saznanja i odgovora na pitanja kojih uvijek ima. Svaka tema je jako važna, pogotovo tema koja se tiče svih građana, koja se tiče procesa koji obuhvataju cijelo društvo, koja ima određenu svoju finansijsku podlogu, dimenziju, je jako važna, pogotovo kada se tiče davanja određenih javnih ovlaštenja privatnim, pravnim licima koji obavljaju posao u ime države ili društva ili javnih institucija i zato je važno da o ovome razgovaramo potpuno otvoreno, a li evo ja ću biti slobodan ako, pošto je uvaženi kolega Grković jedan od inicijatora ovog javnog saslušanja, da ja, ako se slažete samo u nekoliko pitanja ključnih iz revizorskog Izvještaja navedem, pa da ministar možda neki mali uvod napravi pa ćemo onda kolega Grkoviću da Vi postavite pitanja i ostale kolege onako kako smatrate potrebnim, a da evo u trenutku da se usmjerimo prije svega na uvaženog ministra i da sa njim razgovaramo i iskoristimo tu priliku da je on ovdje sa nama.

Sigurno da je nama ključna, znači možemo li da se usaglasimo da ovako radimo kako sam, kako sam saopštio, ima li kakvih potreba za prilagođavanjem? Nema. Sigurno da je jedan od ključnih motiva za održavanje ovog javnog saslušanja uvaženi predstavnici, rukovodioci, ministre, iz Ministarstva je i Revizorski izvještaj koji je bio na Parlamentarnoj skupštini, koji je izazvao i određenu pažnju i poslanika o kojima izuzetno interesantnih navoda, navoda koji imaju svoj značaj, koji imaju svoju dimenziju i koji se tiče povjerenja, povjerenih javnih poslova od strane iz nadležnosti institucija, to jest iz Ministarstva komunikacija i prometa BiH, a tiče se određenih javnih poslova. Mi smo u ovom slučaju najviše zainteresovani za pitanje homologacije i evo, biću slobodan da vama dam da date neki komentar na urađeni Izvještaj Ureda za reviziju institucija BiH i reviziju učinka, posebno kada se tiče određenih navoda koji se tiču rada Ministarstva komunikacija i prometa i vezano za zaključivanje određenih ugovora sa organizacijama koje su provodile određene aktivnosti, poništavanja i onda dalje, daljeg postupanja u kojima se navodi da nije, nije rađeno u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH u pravcu regulisanja, provjeravanja, vršenja javnih poslova iz oblasti homologacije i sertifikacije, da Ministarstvo nije dostavljalo podzakonske akte iz oblasti homologacije i sertifikacije vozila na mišljenje Konkurencijskom vijeću, da Ministarstvo nije dobilo Izvještaj Pravobranilaštva da moraju zaključiti ugovore na obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije i sertifikacije vozila iz 2022. godine i ono što je za nas možda i najznačajnija kvalifikacija koja je u Izvještaju navedena, je da Ministarstvo nije osiguralo ni transparentnost ni blagovremenost postupka odabira organizacije kojoj će se povjeriti administrativni poslovi homologacije vozila. I onaj dio koji će mene najviše interesovati, ali to ću kroz formu pitanja, više je vezano za određene podatke kojima raspolaže ili ne raspolaže Ministarstvo vezano za čitav proces homologacije i analizu ukupnog vrijednosnog okvira u kojem se čitav taj posao obavlja. Al evo, biću slobodan ako želite ministre Vi za uvod da kažete nekoliko Vaših zapažanja vezano za Izvještaj, pa ću onda da, idemo sa pitanjima, konkretnim pitanjima uvaženih kolega, članova, Komisije za borbu protiv korupcije. Izvolite.

EDIN FORTO

Hvala Vam, hvala Vam na organizaciji ovog saslušanja i hvala Vam na prilici da se o ovome javno govori.

Ja ću vam u uvodu reći nekoliko principijelnih svojih stavova. I u svom prethodnom poslu mislim da sam srušio neke rekorde u smislu transparentnosti i otvoreni prema javnosti do te mjere da su neki ljudi govorili da možda malo i pretjerujemo, pa je onda bilo čak nekih prigovora od strane Agencije za zaštitu ličnih podataka itd., zašto smo objavljivali registre uposlenih, zašto smo njihove plate objavljivali, zašto insistiramo da firme koje obavljaju poslove sa državom budu u javnim registrima itd. Znači transparentnost koja je pomenuta, koju ste upravo pomenuli kao jedan od ključnih nalaza revizije, odsustvo transparentnosti je nešto što je moj principijelni stav, da se zato trebamo boriti i ovo je takođe jedan od formata na koji to možemo rasvijetliti. Naravno, u istom tom Izvještaju možete primjetiti da se pominju mnogi datumi i mnoge godine, nijedna od njih nije zadnjih 15 mjeseci otkad sam imenovan, što ne mijenja činjenicu da ja trebam ovdje da bude i da odgovaram na sva pitanja koja parlamentarci imaju bez obzira ako je nešto počinjeno u prethodnom periodu na šta je posebno ukazana kritika, a da ne kažem kršenje zakona.

Ono što mogu reći takođe je da sam ja nakon imenovanja primijetio odsustvo transparentnosti u nekoliko procesa uključujući i ovaj oko homologacije, posebno imajući u vidu neku vrstu suprotstavljene sudske prakse koja se desila u proteklom periodu, pa pitajući se kako najbolje postupati u mom mandatu, pokrenuo sam internu reviziju da mi se kaže šta se dešava zapravo s tim, međutim upravo kad smo započinjali taj proces kroz kabinet javila se državna revizija koja je rekla da ulazi sa revizijom učinaka što je nama bilo jako dobrodošlo i mi smo vjerujte jedva čekali nalaz revizije. Moji saradnici iz Ministarstva koji tu prave karijere baveći se ovim pitanjima će možda napraviti par prigovora na sam Izvještaj revizije, posebno u smislu da nisu pomenute sudske presude i nije se na njih direktno očitovala revizija jer ako sud nešto naloži bez obzira šta mislila revizija mi bismo morali tako raditi i evo saradnici mogu o tome malo više reći, ali sama revizija je toliko, na toliko mjesta pokazala i odsustvo transparentnosti i neke praksa koja možda nije u potpunosti zakonita, te smo mi odmah na Kolegiju Ministarstva dali zadatke da se napravi jedan akcioni plan koji sam ja prezentirao i uručio svima koji su bili zainteresovani na sjednici Parlamenta kada je Revizorski izvještaj došao na sjednicu Parlamenta. Akcioni plan ima 65 aktivnosti iz svih procesa koje je revizija pokrila. Jedan dio tih aktivnosti je upravo iz oblasti homologacije.

Još jedan, evo saradnici mogu reći koliko smo već od ovih ispunili, od 65 aktivnosti, možemo i navesti neke koje su, to je sad naš interni zadatak koji smo mi sami sebi zadali kako bi ispunili sve ono što je revizija zamjerala. Takođe, htio bih reći principijelno kad se radi o povjeravanju državnih poslova organizacijama i firmama kao osoba, kao neko ko je došao tu politički, moj principijelni stav je da toga treba biti što više. Želim da što više rade trgovinske komore, naša državna Vanjskotrgovinska komora, druge komore, firme, konzorciji firmi, mislim da državno Ministarstvo ne treba da printa iskaznice i da printa nekakve dozvole i to. Ovo Ministarstvo treba da upravlja pravnim okvirom u kojem se kreće sve što se dešava u ovom resoru, a ne da budemo neko administrativno tijelo gdje vozači dolaze po svoju iskaznicu. To je moj principijelni stav, to možda ne djele svi čak ni u mom resoru, ali ja ću se boriti da bude u budućnosti što više povjeravanja javnih poslova, naravno u skladu sa zakonom i na način koji je to moguće. Neke moje ideje koje sam imao o povjeravanju poslova, konkretno prema Vanjskotrgovinskoj komori, ukazano mi je da bi zato bila potrebna izmjena zakona i ja ću se boriti da do izmjene zakona dođe. Ukoliko dođe, ići ćemo u tom pravcu. Evo ovo sam samo htio da dobijete otprilike i pravac u kojem bi volio da se krećemo i po pitanju

transparentnosti, i po pitanju ovog konkretnog revizorskog izvještaja koji pozdravljam i po pitanju generalno stava o dodjeli javnih poslova drugim tijelima.

Evo tu sam za sva konkretna pitanja i odmah da vam kažem, kao neko ko menadžerski pristupa vođenju resora uvijek se oslanjam na saradnike koji imaju naravno uvijek puno više informacija jer su tu godinama i godinama, bave se ovim stvarima, i neka pitanja, naravno, ću tražiti pomoć od svih saradnika.

Hvala.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.

Svjedni smo mi da ste Vi ministar 15 mjeseci i da imate jednu vrstu i naslijeđenog stanja, ali vodite Ministarstvo koje je naslijedilo određene izazove, da ne kažem probleme sa kojima se suočavaju. U svakom slučaju, to je možda posljedica i nekih ranijih dešavanja, ali nalazimo se tu gdje se nalazimo. Mi smo u ovom mandatu i koristimo tu parlamentarnu mogućnost da, evo u ovom mandatu kroz javna saslušanja o svim tim otvorenim pitanjima razgovaramo. Vi ste danas ministar, niste bili prije pet ili 10 godina, ali u svakom slučaju raspolazete sa određenim informacijama i relevantni ste da date adekvatne odgovore.

Evo ja ću zamoliti kolegu Grkovića da sada kao neko ko je inicirao ovo javno saslušanje postavi određena pitanja. Izvolite, idemo po principu pitanje, odgovor, pitanje, odgovor, da budemo krajnje i ekspeditivni i da iskoristimo maksimalno vrijeme koje je tu pred nama, pa ćemo poslije i ostale kolege zamoliti. Izvolite.

NENAD GRKOVIĆ

Evo hvala Vam gospodine predsjedavajući.

Zahvalio bih se svima što ste došli i iskoristili ovaj priliku da odgovorite na ova naša pitanja. Pa ja bih, ako se vi slažete da krenemo hronološki sa cijelim ovim dešavanjima radi javnosti, da bi dobili svi jasniju sliku šta se u stvari to dešavalo, a s obzirom da Vi niste bili ministar u to vrijeme, volio bih samo da prokomentarišete i da date svoje mišljenje o tome.

Pa evo ja bih krenuo prvo od prvog tog javnog konkursa koji je bio raspisan, dakle, za sertifikaciju automobila i homologaciju vozila, on je raspisan bio 2009. godine. Tada je ministar komunikacije i prometa bio gospodin Rudo Vidović. Taj konkurs je napravljen i napravljena je Komisija i na taj konkurs se prijavilo dva zainteresovana, preduzeće Automotiv centar, centri Sarajevo, i Konzorcijum koji je bio sastavljen od Instituta za privredni inženjering iz Zenice, EIB Internacionale Centar za motorna vozila Banja Luka i Institut za promet i komunikacije Sarajevo i Centar Motor d.o.o. Široki Brijeg. E sada, po Izvještaju komisije koju su činili, dakle, stručna lica, ovaj prvi, dakle, Automotiv Centar je osvojio 88,416 bodova. Drugoplasirani ovaj Konzorcijum dobio je 72,968 bodova. E sada, poslije objavljivanja ovoga Izvještaja Konzorcijum napušta Institut iz Zenice i samim tim se onda bodovi ovoga krnjeg, hajmo reći, Konzorcijuma iznose 52,121 bod. E sada, kako je moguće da tadašnji ministar, gospodin Rudo Vidović, na osnovu ovog Izvještaja Komisije ipak posao homologacije i sertifikacije ipak dodijeli ovog Konzorcijumu, kakvo je Vaše mišljenje o ovome, da li je to uobičajena praksa da poslije završenog konkursa vi dodijelite posao drugoplasiranom?

EDIN FORTO

Ne znam kako je to moguće, ali ja bih zamolio nekoga ko je, ovaj, bio prisutan u ovom periodu da nam kaže kako je to bilo? Je li bio neko 2008., 2009.?

NENAD GRKOVIĆ

Pa evo ako može sekretar pošto je on ja mislim tu najduže od svih vas.

_____ (?)

Isto smo ja i pomoćnik ...

NENAD GRKOVIĆ

Aha.

/zajednička diskusija/

_____ (?)

Zapisnik je nama bitan, bitan nam je zapisnik jako da...

EDIN FORTO

Samo Vi.

_____ (?)

Dakle, najprije hvala vam na pozivu i na prilici što smo, evo, u moje ime što sam ja dobio priliku odgovarati na ova pitanja, nadam se da će nakon ovoga biti niz nekih pitanja koja su otvorena, da će se zatvoriti, sve vas srdačno pozdravljam i naravno vezano za ovo prvo pitanje, taj natječaj tada jeste bio raspisan mislim 2009. godine, za vrijeme mandata ministra Rude Vidovića. U to vrijeme jesu se prijavila dva konzorcija, onaj dio taj možda vremenske crte nisam siguran da je taj dio dobar, dakle u to vrijeme da istupio je iz Konzorcija Institut, ali nisam siguran je li to bilo prije ili poslije objave, mislim da je to bilo poslije rezultata, to je prvo pitanje.

A drugo, kako je moguće, dakle moguće je tako što nije bilo propisano da se bira prvi, drugi ili oba u tom, znači nije bio pravni, dakle, okvir kojim je bilo eksplicitno definirano da se mora birati prvi, iz tog razloga je ministar izabrao drugog. Iz kojeg razloga je bio drugi ja to ne znam, ali je mogućnost postojala, govorim o mogućnosti. Ja ne znam koji su razlozi navodili ministra, niti ja ni kolega Andrić nismo tad izravno bili uključeni u te poslove. Dobili smo nalog 2009. godine, imam ga ovdje naravno, pisan od ministra gdje nam je naloženo da se bavimo ovim poslom, nismo baš mogli birati.

NENAD GRKOVIĆ

Ali dobro onda koji je smisao konkursa ako ministar neće ispoštovati zaključke te Komisije? Mislim ako raspisujete konkurs, a Vi imate pravo da birate koga hoćete i ne izaberete onoga koji je prvi bio, mislim koji je smisao uopšte bio raspisivanja tog konkursa?

_____ (?)

Najprije konkurs je raspisan, najprije dakle utvrditi firme koje ispunjavaju uvjete, ono što je sporno s tim natječajem prvo ili konkursom je bilo to što su uvjeti tog natječaja raspisani nakon što su se firme prijavile. Dakle, izuzetan sporan detalj, posebno sporan detalj je bio koji

je obrazložen, ne znam zbog čega to revizija nije istaknula, mislim da nije bila namjera, intencija revizije da se bavi tako duboko vremenom prije petnaestak i više godina, u ovom slučaju možda 15, dakle radilo se o tome što jedan od razloga zbog čega je taj kasnije postupak poništen je bio taj što su u pripremi tog Pravilnika sudjelovali izravno vlasnici firmi koje su se prijavile na taj konkurs. I naravno, odluka je ovdje dostupna, je li, u pisanom obliku, iz tog razloga je taj konkurs između ostalog poništen, između ostalog.

NENAD GRKOVIĆ

A kako vlasnici firmi, mislim da, da ..?

_____ (?)

Ne znam, to treba pitati ministra Dokića, ja stvarno ne znam, nisam tada bio tu, to je bio šesti mjesec 2006. godine, tada je ministar Dokić donio rješenje kojim su imenovane radne grupe za izradu prijedloga, propisa, između ostalog, homologacije.

NENAD GRKOVIĆ

Valjda ih je ministar imenovao.

_____ (?)

Da, imenovao ih je.

NENAD GRKOVIĆ

Pa kako će imenovati vlasnike firmi za, za?

_____ (?)

Ne znam, e vjerujte ja to ne mogu odgovoriti, nisam bio tada u Ministarstvu, tad sam radio u privatnoj firmi. To je bilo 24.06.2006. godine. Vlasnici firmi koji su sudjelovali na tom konkursu su bili članovi radnih grupa koje su pisale ovaj Pravilnik.

NENAD GRKOVIĆ

Dobro, sad Vi nama kažete da je ministar ovlastio vlasnike firmi da naprave pravilnik po kome će se raspisati taj konkurs i da je poslije poništio odluku te Komisije.

_____ (?)

To je drugi ministar poništio.

NENAD GRKOVIĆ

Ne, ne, ne. Nije, pa prvi ovaj gospodin Rudo Vidović, on je dakle dodijelio posao, dakle na osnovu tog konkursa iz 2009. za koji Vi govorite da je on ovlastio te vlasnike, tih firmi ...

_____ (?)

Ne on, Branko Dokić, to ne govorim ja, to su dokumenti.

NENAD GRKOVIĆ

Dobro, dobro.

Ajmo dalje, dakle poslije toga normalno ova firma Automotiv centar Centar podnosi tužbu pred Sudom BiH. Tužba je pokrenuta 2009., presuda je donesena 2012., Ministarstvo ne poštuje tu presudu. Nakon ponovne žalbe sudu BiH ponovo se donosi presuda u korist ovoga Automotiv centar Centar i sada to je već 2012., tada je ministar ako se ja ne varam ministar Damir Hadžić, je li tako? I u tom momentu on poništava taj javni konkurs i šta se poslije toga dešava? Mislim on je poništio, nije raspisao novi konkurs i?

_____ (?)

U tom trenutku je poništen između ostalog zbog ovih saznanja, dakle jer su kriteriji za izbor

NENAD GRKOVIĆ

A čekaj, zar on nije poništio na osnovu odluke Suda BiH?

_____ (?)

Dakle, mi smo predložili to, to je Ministarstvo, mi kao Ministarstvo smo predložili to poništenje, naravno ovdje je taj akt opet, sve dostupno na papiru, i temeljem tog našeg prijedloga je Sud poništio postupak.

NENAD GRKOVIĆ

Dobro, znači poništava se taj konkurs. I šta poslije toga biva? To je dakle 2012., da li ste raspisali, da li je Ministarstvo raspisalo novi konkurs?

_____ (?)

U tom vremenu ne.

NENAD GRKOVIĆ

Pa kako onda, sada znači poništavate javni konkurs, firma, ko vodi proces homologacije, na osnovu čega dalje se vodi proces homologacije?

_____ (?)

U tom trenutku sad je to već vrijeme od prije nekih desetak godina, trebao bih malo više dokumenata prikupiti, ovo što sam uspio prikupiti nije baš bilo sve dostupno. Dakle postupak je poništen, ta firma je, oni koji su

NENAD GRKOVIĆ

Dakle ovaj konzorcijum nastavlja, dakle krnji Konzorcijum nastavlja, je li, da vodi taj posao narednih deset godina koliko se ja ne varam, bez ikakvog konkursa, bez išta, tek tako dobili su poslove koji su vrijednosti negdje oko 50 miliona maraka. To je izvještaj koji je dao ekspert finansijske struke na osnovu angažovanja Suda BiH. Kako je moguće da Ministarstvo tako unosne poslove prepusti mislim tako firmi nekoj bez ikakvog konkursa, bez ikakvog, je li, na osnovu čega? Dođete kod ministra, pokucate i on vam kaže – ti sad vodi taj posao i..

_____ (?)

Očigledno je da tu natječaj nije prekinut u stvari, ugovor nije prekinut, i on bi trebao biti, neću sad, neću ...

NENAD GRKOVIĆ

Pa zar ne bi bilo logično da se raspiše novi konkurs ako je već taj stari poništen da se ...

_____ (?)

Vjerojatno je trebao biti, evo taj dio je otklonjen za vrijeme ministra Mitrovića.

NENAD GRKOVIĆ

Da, da, poslije taj konkurs ponovo poništava gospodin Vojin Mitrović, to je 2021. ali gospodin Vojin Mitrović ponovo raspisuje konkurs i on sada mijenja pravila, ovaj, po kome će se vršiti bodovanje i sad on, vidimo da je jedno od tih pravila jeste da se izjednačavaju po stručnosti, ovaj, u vezi te homologacije i programeri i inženjeri elektrotehnike. Da li mogu oni biti toliko stručni mislim da vode proces homologacije, mislim programeri i elektroinženjeri, pa da budu ravnopravni sa mašinskim inženjerima smjera saobraćaja?

_____ (?)

Pa mislim da ja nisam tu da cijenim nečiju stručnost u bilo kojoj oblasti. Uvjeti su bili takvi, sad kako su nastali ustinu sad to ne mogu cijeniti.

NENAD GRKOVIĆ

Pa ne, malo je čudno, mislim da proces homologacije po tom novom Pravilniku isti broj bodova može da nosi i osoba koja je programer i osoba koja je mašinski inženjer smjer promet i saobraćaj, kako se to već zove.

_____ (?)

Mislim da je u stvari, uvaženi zastupniče, mislim da je u stvari ključno pitanje tu bilo da su svi oni koji su imali namjeru sudjelovati na tom konkursu ili ti natječaju imali priliku osporavati uvjete javnog poziva. Ja ne znam da je to neko osporavanje, možda kolega Andrić se može sjetiti.

NENAD GRKOVIĆ

Isto tako u tom Pravilniku se isto značaj daje na poslovnom prostoru, odjednom toliko bitna kvadratura tog poslovnog prostora s obzirom da je ova firma iz Širokog Brijega isto vlasnik te firme je i mislim da je on vlasnik nekog fakulteta i da je onda te prostorije fakulteta naveo tu isto kao površinu te firme i da na osnovu toga odjednom ovaj Konzorcijum bude prvoplasirani u odnosu na ovu drugu firmu. Mislim, da li se ovdje pogodovalo ovim izmjenama Pravilnika upravo ovoj firmi?

_____ (?)

Činjenično da niko nije odbačen zbog tih uvjeta, samim tim to je odgovor na Vaše pitanje. Dakle, nijedan konzorcij niti firma nije ni ispunila uvjet. Svi su ih ispunili i ministar Mitrović je potpisao ugovor sa svima. To što je Sud poništio taj ugovor i dodijelo samo jednom to je sad neko drugo pitanje.

NENAD GRKOVIĆ

I dobro, još samo me interesuje...

_____ (?)

Dakle, niko nije odbačen zbog neispunjavanja uvjeta, svi koji su se prijavili su ispunili uvjete, sve koji su evo po mišljenju uvaženog zastupnika na nekom dijelu sporni po kojem ja, je njih želio taj dio komentirati ali je evidentno da su svi ispunili te uvjete, da niko nije prigovorio na bilo koje uvjete natječaja i da je ministar Mitrović tada u tom trenutku Ministarstvo, nebitno je sad, nema personaliziranja, dakle Ministarstvo je u tom trenutku zaključilo ugovor sa svima. Dakle, ugovor je naravno tu sa svima, sa svim institucijama koje su se prijavile. Sud je na koncu to poništio, ovaj, i dodijelio ...

NENAD GRKOVIĆ

A zašto je poništio, mislim koji je razlog poništavanja?

_____ (?)

Pa evo ga tu, ima presuda Suda koja je konačna pa evo, presuda je posljednja.

NENAD GRKOVIĆ

Pa možda Vi znate razlog koji je?

_____ (?)

Ne znam, ne znam stvarno, ovaj, Sud BiH je to poništio i time je ta, dva puta, naravno, ova druga je konačna odluka bila i time je stavljena točka, a ministar Mitrović je zaključio ugovor sa svima.

NENAD GRKOVIĆ

Dobro evo za ministra još pitanje pošto ovdje u Revizorskom ovom izvještaju vidimo da govore da u stvari ne postoji nadzor i kontrola nad ovim cijelim procesom i da Ministarstvo ne upravlja s tim procesima. Da li možda znate koliko je sredstava uplaćeno na osnovu homologacije i sertifikacije, koliko država dobija od cijelog ovog posla?

_____ (?)

Evo ja ću zamoliti pomoćnicu za finansije i da kaže tačan podatak.

BRANISLAV BORENOVIĆ

... zašto je važno ..., zašto je ministre ovo jako važno. Važno je zato što smo došli do nekih nevjerojatnih podataka iz revizorskih izvještaja koji su zaista, ne možemo ih prihvatiti. Da nemamo tačne podatke i da Kancelarija za reviziju institucija BiH procjenjuje određene prihode, pa tako procjenjuje da su u 2021. godini prihodi po osnovu homologacije vozila bili 9,1 milion KM za sertifikaciju 7,1 milion KM što je pomalo čudno u ovo vrijeme savremenih tehnologija da mi nemamo tačne podatke koliko to godišnje iznosi i zato je pitanje potpuno na

mjestu i interesuje najviše i Komisiju koliko je uopšte prihodovano po osnovu homologacije i sertifikacije vozila u tom nekom periodu kako je uveden čitav ovaj proces. Da li imate te tačno podatke i koliko od tih sredstava je uplaćeno u, da kažem u budžet, i koliko korist po osnovu tih sredstava su imale institucije, to jest imalo društvo, a koliko privatna preduzeća?

_____ (?)

Pa ovako, u periodu od 2013. do 2022. godine mi smo dostavili pregled prihoda u budžet institucija BiH. Ovdje treba napraviti razliku između prihoda stručnih organizacija za obavljanje administrativnih poslova i tehničkih pregleda koji znači učestvuju u tom dijelu koji se naplaćuju u skladu sa cjenovnikom i prihoda u budžet institucija BiH.

Što se tiče prihoda stručne organizacije i tehničkih pregleda, Ministarstvo ne raspolaže informacijama o tim приходима, nije znači tražilo nikada da se dostavlja taj podatak. To su, oni su naplaćivali za usluge koje su oni obavljali i to je njihov prihod od pružanja usluga. Nakon ovog Izvještaja revizije učinka Ministarstvo je kroz svoj akcioni plan planirao aktivnosti da se izvrši na preporuku Ureda za reviziju ponovno preispitivanje tih cjenovnika. Iz tog razloga dostavili smo svim stručnim organizacijama zahtjev za dostavu podataka, znači ne samo u oblasti homologacije, već i u svim drugim oblastima iz djelokruga rada Ministarstva. Mi smo upravo u Ministarstvu dobili te podatke. To je jako obimna dokumentacija i ista će biti znači predmet razmatranja u Ministarstvu i na osnovu nje će se izvršiti ponovna analiza tih cjenovnika, da li su ti cjenovnici u redu.

Što se tiče prihoda u budžet institucija BiH u periodu od 2013. do 2022. godine ovi prihodi su se cjenovnikom koji je propisao ministar se uplaćivala i ta naknada u budžet. Međutim, prema Mišljenju Ministarstva finansija, uostalom i prema odredbama Zakona o administrativnim taksama, takse i naknade koje se uplaćuju u budžet mogu biti propisane samo od strane Savjeta ministara ili bar potvrđene od strane Savjeta ministara, tako da u tom periodu nije otvorena posebna vrsta prihoda, znači Ministarstvo nije otvaralo posebnu vrstu prihoda na koju su se uplaćivali ovi prihodi, tako da su oni uplaćivani na vrstu prihoda gdje se uplaćuju takse na zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave i druge podneske. Naravno, mi imamo tu podatak na osnovu Izvještaja administrativnog tijela, izvršili smo, utvrdili smo u stvari te prihode od homologacije, tako da su se oni kretali od 2013. do 2022. godine oko 1 milion, 1,2 miliona, znali zavisno od broja postupaka koje je bilo.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

_____ (?)

Ne, ne. Godišnje, godišnje, da.

Sad s obzirom znači na ovo mišljenje i Ministarstva finansija i znači izmjenjen je Pravilnik o homologaciji jer nismo mogli otvoriti posebnu vrstu prihoda kako bi pratili te prihode. Izvršena je izmjena Pravilnika o homologaciji i Pravilnikom, novim Pravilnikom da cjenovnik o naknadi usluga u provođenju procesa homologacije donosi ministar, dok se administrativna taksa donosi u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama. Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti, uputilo je Savjetu ministara Prijedlog odluke o dopuni tarife administrativne takse i pripremilo novi cjenovnik. Međutim, Savjet ministara, i uskladilo je te aktivnosti, međutim Savjet ministara, to je bilo u 2022. godini, uputilo je Prijedlog odluke Savjetu ministara, a cjenovnik je stupio na snagu 30.07.2022. godine. Međutim Savjet

ministara je na sjednici koja je održana 23.06.2022. godine donijelo zaključak da se odgodi izjašnjenje na predloženu odluku i naložilo u stvari Ministarstvu da izvrši dodatne analize, konsultacije, u smislu smanjenja opterećenja na građane koji učestvuju u postupku homologacije. Tako da, ovaj, u tom periodu znači Ministarstvo na osnovu tog zaključka, a uvažavajući i reformsko opredjeljenje Savjeta ministara u procesu racionalizacije, optimizacije broja i visine taksi i naknada i preporuke iz Izvještaja revizije na teme – Osnovne pretpostavke za efikasno upravljanje taksama i naknadama u institucijama BiH, uradilo dodatne analize, dodatne konsultacije i napravilo novi prijedlog odluke. Tim novim prijedlogom jedna od tih taksi je ukinuta, a preostale tri su smanjene za 50%. I ta, takav prijedlog odluke usvojen je 08.04.2023. godine i time je u stvari stvoren pravni osnov za pravilnu naplatu ovih prihoda u budžet institucija BiH. Na osnovu toga, znači sad u 2023. godine ovu prihodi u budžet se uplaćuju na posebnu vrstu prihoda. U '23. godini ostvareni su prihodi od oko 540.000,00 KM.

EDIN FORTO

Mogu li ja samo podcrtati šta je upravo rekla pomoćnica?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Može, može, razumijem. Ja samo pročitao i Vaš dopis i ja pokušavam naravno da, da ..

EDIN FORTO

Znači nismo mogli pratiti jer nije bila stavka gdje se jasno vidjelo kako se uplaćuje po ovim osnovama i to se razvlačilo koliko godina. Mi smo tek prošle godine usvojili cjenovnik i Pravilnik na način osim što smo smanjili namete za građane i za firme, napokon smo otvorili stavku i sad možemo tačno reći, tek od 4.2023. možemo sad pratiti koliko se tačno uplaćuje po nekim od ovih procesa.

Eto.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Ministre, mogu li ja sada da pitam Vas ovako kada sve to posložimo u neki oblik. Vi hoćete da kažete da od tih procijenjenih 16.000.000,00 koliko se prikupi po osnovu homologacije i sertifikacije godišnje u budžet je išlo između 1.000.000,00 i 1.200.000,00 svake godine, što znači da tim privatnim pravnim licima je ostalo oko 15.000.000,00 na raspolaganju. Slažemo se, to je jedan ogroman iznos i ovo što ste Vi sad rekli i što je ministar rekao, ja cijelim Vaše napore da se takse smanjuju da se ukidaju i da to bude neka vrsta ukidanja nekih hajde možemo ih nazvati parafiskalnih nameta što je namjera svakog od nas, i da se na taj način prepolovio onaj iznos koji ide u budžet, umjesto 1.000.000,00 i 1.200.000,00 sada će ići 500.000,00-550.000,00 u budžet ali ostaje i dalje onaj ogroman dio kolača, kako kaže kolega Kešo, kolača, od preko 90% ukupnog procesa homologacije sertifikacije koji ostaje privatnim pravnim licima u iznosima kako je procijenila Kancelarija za reviziju institucija BiH, skoro 15.000.000,00 maraka ako izuzmemo ovaj dio uplate u budžet. Ja vas potpuno razumijem i dobro je što ste to uveli, neku vrstu boljeg evidentiranja, kada je u pitanju onaj dio koji je u pitanju onaj dio koji se tiče iznosa koji ide kroz takse ili kroz te prihodne stavke u budžet institucija BiH, ali nas ovdje interesuje da li imate konkretne podatke i da li je uopšte moguće doći do podataka koliko su te privilegovane privatne firme koje su kroz raznorazne javne nabavke, natječaje, kako kažete, došli u poziciju da se bave ovim javnim poslovima koji su izuzetno, izuzetno atraktivni finansijski i to je nešto što stvara kod nas neku vrstu razumljivog pitanja ministre. Da li uopšte znate je li to i kako i na koji način se može staviti pod neku puno kontrolu, transparentnost i da znamo gdje taj novac konkretno interesuje. To se radi, ako ćemo

računati, vi kažete 10 godina, pa ako je to 15.000.000,00 godišnje, to je 150.000.000,00 za 10 godina je neko imao finansijsku korist. Naravno, imao je i troškove da obavlja javne poslove. A ovo je što se tiče ovoga dijela koji se tiče vaše odluke i ministra odluke, tako sam ja razumio, sad mi pomozite je li to tako.

EDIN FORTO

Ja mogu principijelno govoriti. Naravno da je neko imao troškove, ja ne branim nijednu od tih firmi ni tih konzorcija, ali ako povjeravate javne poslove, postoji razlog zašto povjeravate poslove. Ja sam postavljajući sebi isto pitanje koje ste Vi postavili neposredno nakon što sam imenovan, a nepoznavajući materiju kao novoimenovani ministar sjeo i sračunao, dajte mi broj homologacija godišnje, dajte mi koliko je po cjenovniku, koliko uzimaju po vozilu, dajte mi koliko su imali zaposlenih i izračunao im prosječne plate. Znači to možete na ovom papiru izračunati da su te firme jako profitabilno poslovale, jako profitabilno i to je Vaše pitanje, ali moramo reći da ako tjerate, ako nudite nekome da radi javne poslove on mora imati troškove, mora biti stručan, mora garantovati za svoj posao. Poslovi koji se povjeravaju su suštinski postoje, i sad ja branim povjeravanje a ne ove konkretne firme, ne znam te firme ne poznajem. To doprinosi ukupnoj bezbjednosti saobraćaja u BiH jer neko mora stati i reći – ovo vozilo je ispravno, ovo vozilo ima certifikat, ovo vozilo je prilagođeno, proizvedeno je u Evropskoj uniji, ima dijelove takve i takve. Znači neko mora stati iza toga. Naravno da taj cjenovnik treba biti podložan reviziji, posebno imajući u vidu drugi dio posla kojim se ovo Ministarstvo takođe treba da bavi i bavi se sve više, a to je digitalizacija. Meni je nevjerovatno da su oni takve marže pravili, nevjerovatno. Ali to je zatečeno stanje, nekad je neko morao dokazati da ima neke inženjere, da ima neke saobraćajne inženjere, neku administraciju, neke uslove, dobijali su te poslove procesom koji je čudan u najmanju ruku. Ja principijelno mislim da svako ko zadovoljava uslove treba dobiti pravo da se bavi s tim, svako ko zadovoljava uslove, i to je očito ministar Mitrović htio, ali Sud je iz nekog razloga to srušio i dodijelio samo jednom, ali to je sad stvar sudske prakse i šta je bilo to trebamo tek vidjeti. Ali ako je Vaše glavno pitanje – zašto ove firme dobro zarađuju, trebamo onda ući u cjenovnike i vidjeti da se to revidira i da se to kontroliše. Ali ako već nekom dodijelite posao, nemojte ga kažnjavati zato što radi taj posao. Pa neće niko džabe raditi. Možemo mi takođe tražiti da povećamo administraciju kod njih u resorima, da zaposlimo još ne znam, 20 stručnih saradnika pa vidite koliko će to koštati na godišnjem nivou, te plate i sve. Ovo sad govorim o odbrani principijelno dodjele poslova, principijelno, a kontrola, šta je bilo prije hajmo vidjeti ko je koliko zaradio i zašto je toliko zaradio. Ja sam ja mislim čak i sudskim epilogom da ovo imamo ja bih bio jako sretan, a evo možda može Dijana ..

NENAD GRKOVIĆ

Da, slažemo se sa vama da trebaju da budu stručne osobe u tim firmama, ali gledajte ovako, ova firma Centar za cestovni promet d.o.o. Sarajevo koja je konkurisala bila u ovom Konzorcijumu nemaju nijednu stručnu osobu, znači nemaju nijednu stručnu osobu. Bukvalno vi napravite firmu i dovedete ljude sa ulice i dobijate odjednom ovako unosne poslove.

EDIN FORTO

Nemojte miješati moj principijelni argument za dodjelu poslova generalno, od toga kako je toj osobi dodijeljeno, kojoj ja nisam dodijelio, znači neko je tu tražio da se dodijeli. Molim vas nemojte to dvoje miješati. Znači, moj stav je trebamo nastavljati jer vidim da to ide. Ja kao neko ko dolazi iz liberalne opcije ne dozvoljavam da je privatni sektor zao i naopak, ne

dozvoljavam. Znači neko radi, ulaže, investira, treba da zaradi. Ako je, ako se tamo neke pare zarađuju nemojte da se to stavlja u negativan kontekst. Na državi je zadatak da kontroliramo to. Evo recimo kad imate, evo neki potpuno drugi sektor, sad je to aktuelno u regiji zbog Zagreba, isporuka plina. Država mora urediti koliko može neko ko je monopolista, a ovi ljudi sa dodjelom javnih poslova, ove firme postaju monopolisti u periodu trajanja ugovora, kolika im marža može biti. Onda država mora izračunati. Da bi imali tog i tog inženjera, da bi imali sve to, da bi imali uslove, računarske uslove, šta su već propisivali prije, to ne može koštati više od 100, ne možete staviti da je to 500, i onda možete imati cjenovnik sa nekom maržom, 10%, 15%, 20%, i onda možete. To se prije nije radilo očito. Ako idete u tom pravcu, mi smo apsolutno za da idemo u tom pravcu, i onda kada se sljedeći put dodijeli znat ćemo tačno koliko će ko i obrnuti i zaraditi nakon svojih troškova. To se dosad nije znalo očigledno i to ste najbolje plastično rekli.

SAFET KEŠO

... tema koja je zanimljiva još do vremena kad smo neke od ovih podataka razmatrali i čitali u ovim revizorskim izvještajima. Hvala ministru Forti, ja znam da su danas prisutni i ovi međunarodni zvaničnici pa je možda imao potrebu da bude i tamo, ali evo taj će se događaj odvijati svojim tokom i tako dalje. Ministar je kazao da je on proučavajući ovu problematiku naišao na suprotstavljenu sudsku praksu u slučajevima ove homologacije i certifikacije vozila. Ne znam na šta je ministar konkretno mislio, ja znam da su nakon 2009. godine kada je bio ovaj prvi javni poziv o kojem je kolega Grković vrlo detaljno evo propitivao, znam da su se pojavila dva upravna spora i da su se pojavila tri sudska slučaja, dva pred Sudom BiH, jedan pred Kantonalnim sudom u Sarajevu. Nakon što su riješeni, ova dva upravna spora ostala su tri sudska postupka u proceduri. Međutim, to nije smetalo da potpišu ugovore, dakle, da potpišu ugovore sa drugorangiranim, o toj problematici je govorio i kolega Grković. Dakle, to sve primjetili, da postoji taj, je li na to mislite kad govorite o suprotstavljenoj sudskoj praksi?

EDIN FORTO

Ma meni je nevjerovatno recimo da ministar dodijeli svima koji zadovoljavaju uslove što je Pravilnikom dozvoljeno, a da onda Sud sruši i dodjeli samo jednom što u Pravilniku koji tretira ovu problematiku uopšte ne piše. Nevjerovatno mi je da svi koji su mogli raditi taj posao dobili posao u skladu sa propisanim nečim što je Ministarstvo odredilo, da Sud naknadno kaže – e ne možete dati svima, daćete samo jednom. Možda sam se pogrešno izrazio. Meni je to nevjerovatno, ali evo Sud tako odlučio, ne znam ni zašto. Evo, meni sekretar na Vaše pitanje nije znao reći zašto je tako Sud odlučio.

SAFET KEŠO

Pa ja sam mislio da je to ovaj odnos znači odnos suda kad je upravni postupak u pitanju i kad se sudski, a Vi mislite na ovo konkretnije, pa je još jasnije, znači još jasnije.

Mi smo ovdje mogli pretpostaviti, mi smo Komisija za borbu protiv korupcije i mi pretpostavljamo da kad se radi o korupciji, da ona praktično i nije moguća bez nekih adresa u sudskim instancama. Zbog toga mi evo i vršimo ovu vrstu razgovora i ja naravno cijenim isto tako ovaj Vaš stav i on je potpuno, kako da kažem, legitiman, da ne treba izuzimati, odnosno javne poslove davati privatnim firmama, ali to je treba u zakonu da stoji. Znači, ako je to Vaša namjera provedite je kroz zakon ili obaviti javnu raspravu i na Parlamentu itd.

Ovaj isto tako, Vaša napomena, da neko stručan mora stati iza nalaza homologacije i certifikacije to prema ovom Pravilniku i prema detaljima o kojima je govorio kolega Grković apsolutno ne garantira da će neko stručan stati. Jer znate, na javnom tenderu neko će poslove dobiti zato što ima ogroman prostor, nema jednog jedinog uposlenog, e možemo li tu govoriti o kriteriju stručnosti? Dakle, ima veliki prostor, eto slučaj neke firme koja ima svoj fakultet, prostorije ima, dulume površine. Kad vi uzmete, pa to neko boduje, zamislite Vi da se to stavlja u rang važnosti i stručnosti. Tamo imate profesora recimo mašinstva, ne znam, saobraćaja, drumski saobraćaj itd., i to stavljate negdje ili u istu ravan ili čak to gurnete negdje ispod ovih kriterija i gurate neke druge stvari. Dakle, neko to, mi smo opet naglašavam, Komisija za borbu protiv korupcije, mi u tome prepoznajemo elemente namjere, namjere da se struka eliminira, a da se razvija biznis koji će neko platiti glavom jer neće biti ove sigurnosti na putevima, ove o kojoj vi govorite, koju sigurno želite kao i svaki normalan čovjek i riječ je zapravo o tome. Takođe, ja cijenim i ovo eto Vaša liberalna opcija, kažete da privatne firme gurate, to je sasvim ok, sasvim legitimno, je li. Možda se ja dobrim dijelom slažem, možda ne sasvim, ovaj, ali onda gurajte i pravo tih privatnih firmi da sve budu jednake pred zakonom, a ovdje to nije bio slučaj. Ako vi recimo sa javnog poziva eliminiirate firmu koja je ima 88,5 bodova, a date posao firmi koja ima 73 boda, onda evo neka to bilo koja politička opcija, neka to stavi na vagu, ja postavljam pitanje uvaženom sekretaru – na bazi kojeg akta je to bilo moguće učiniti? Ili na bazi čije odluke, naredbe, naloga? Je li to ministar bio ili, ili.. Na bazi čega je on mogao to uraditi? Naravno da nije mogao to uraditi na bazi bilo čega, na kraju krajeva to ne bi bilo predmet sudskog spora da su se ljudi s tim složili, da je to bilo jasno stajalo u kriterijima itd. Dakle, ovdje su pitanja, dakle ministar je došao što kažu na kraju balade. Ovo traje već 15 godina. Podaci iz 2021. godine govore da je u ovom biznisu, znači da se za homologaciju, da je bilo prijavljeno neke sam zabilježio podatak 57.500 vozila, je li, i da je vještak finansijske struke procijenio da je to 9.1 milion maraka novca u opticaju uz sve ove troškove o kojima je govorio ministar, nije to neto zarada, to je ukupno prometovanog novca. Da je bilo 24.184 zahtjeva za certifikaciju, pa ima tamo cijena pa se to jasno i ... izračuna tačno 7,1 milion. Dakle, ukupno je u ovom biznisu u 2021. godini bilo preko 16.000.000,00 maraka ovog nekog novca.

Nismo mi protiv toga i nije niko lud naravno da radi s gubicima, je li, ne govorimo mi o tome, mi nismo napravili javno saslušanje da na njemu kažemo neko je mnogo zaradio, nego smo htjeli zapravo da prepoznamo ko je u toj, neko je odgovoran za ovo stanje u kojem nema nikakvog reda i taj nered neko koristi da se enormno očigledno obogati, da se uživa privilegije, da eliminira konkurenciju. Znae ja sam, mislim iščitavajući, ja volim da se priprelim za sve. Tamo stoji, pa i Konkurencijsko vijeće je kazalo da je već 10-11 godina eliminirana bilo koja mogućnost da se bilo ko na planeti Zemlji pojavi u ovim poslovima. Dakle, nema, jednostavno nema javnog poziva, nema konkursa, nemate vi prilike, a tek se poslije pojavljuje Pravilnik u kojem se tamo kaže da oni koji dobiju poslove, da njihovi poslovi mogu trajati do 10 godina ugovor, je li tako? I onda bi, onaj, na kraju negdje evo 2023. ili 2024. govorimo da smo stvorili pravni okvir. Pa je li moguće, ima li ljudi iko odgovoran, ko je otpočetak do kraja pratio taj proces? 2009., Vi kažete da je zapravo na prijedlog vas iz Ministarstva ministar poništio ili, odnosno 2021., Damir Hadžić, je li tako? Da je poništio konkurs?

_____ (?)
Da.

SAFET KEŠO

Pa dobro, kad ste bili raspoloženi da mu predložite da ga poništi, zašto niste bili raspoloženi da mu predložite da raspiše novi? Mislim, stvarno mi to nije jasno, evo možete li mi na to pitanje odgovoriti. Očigledno ...

EDIN FORTO

Mogu li ja kratko odgovoriti? Evo, a sekretar zna to i historijski na svaki drugi način, znači član 205. Zakona o bezbjednosti saobraćaja, ovo je iz 2005. godine Zakon, bliže uslove o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme, određivanje organizacija koje mogu obavljati administrativne i tehničke poslove u oblasti homologacije Pravilnikom propisuje ministar u saradnji sa organom nadležnim za poslove energetike i industrije. Znači, 2005., ministar ovo sve određuje, Pravilnikom 2005. Je li iko pokušao izmijeniti ovaj Zakon u međuvremenu? Je li iko pokušao nešto napraviti da se ovo unaprijedi u međuvremenu? Znači, Zakon iz 2005.

SAFET KEŠO

To je retoričko pitanje, naravno ne mislim da Vi to meni postavljate kao pitanje, ovo je pitanje ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

Pitanje je – zašto nije promijenjen? Zašto nije promijenjen za 18 godina?

SAFET KEŠO

Da, tako je. Ja o tome i pripitujem zapravo, pazite ...

EDIN FORTO

Nemojte da vam sad dajem šta sve prolazim kroz pokušaje da izmijenimo Zakon o bezbjednosti saobraćaja, da uvedemo bahatu vožnju zbog vozača koji ubijaju naše sugrađane. Prije par dana ubijena još jedna osoba ..

SAFET KEŠO

To je druga tema.

EDIN FORTO

To je znači tema politička, zašto ne mogu da taj Zakon uputim u proceduru, zašto uporno dobijam negativne odgovore iz nepoznatih misterioznih razloga i bez obrazloženja, a da ne ulazimo sad u novi zakon iz 2005. i šta sve treba poput ovoga imati, znate koliko ima ovdje, mi samo da bi uskladili direktive mi ima godinu dana da pišemo taj Zakon. Brze izmjene Zakona o bezbjednosti saobraćaja koje smo obećali u decembru ne mogu da uputim u proceduru i ne mogu da dobijem pozitivno mišljenje na potpuno nesporne stvari.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Od koga?

SAFET KEŠO

Ministre, ministre, to je druga tema. Sad ću Vam ja reći ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

Ministre, kako ne možete da dobijete?

JASMIN EMRIĆ

S obzirom da sam član Komisije za saobraćaj i komunikacije, samo ovo ministru, ministre mi čekamo od vas da nam dostavite izmjene. Ne, ovo je vezano za ...

EDIN FORTO

Dostavićemo mi vama to bez problema, problem da što smo mi htjeli da bismo dobili svoja sva mišljenja da to prođe i Vijeće ministara, i oba doma, da dobijemo pozitivna mišljenja. I nakon što smo usaglasili tekst sa svim relevantnim institucijama kao što u BiH je potrebno u skladu sa nadležnostima itd., usaglašen tekst pošaljemo na mišljenje i dobijem bez obrazloženja negativno mišljenje, bez obrazloženja, neusaglašen tekst.

SAFET KEŠO

To je ovo za bahatu vožnju i ovo je li to?

EDIN FORTO

I druge neke izmjene koje su jako bitne.

Ali hoću Vam reći, zato sam ja retorički pitao, Vi ste u pravu, zašto neko nije izmijenio Zakon iz 2005. koji propisuje ovo što je ministar uzeo drugog s liste i rekao drugi s liste je najbolji, piše mu da može.

SAFET KEŠO

Ne piše mu to.

_____ (?)

Ne piše da ne može.

SAFET KEŠO

A ne piše da ne može?

/zajednička diskusija/

EDIN FORTO

Ne branim ja ministra koji bira drugoplasiranog, nego vam govorim zašto nije ...

SAFET KEŠO

Zakon o visokom obrazovanju, u zakonu o visokom obrazovanju ne stoji da student ne smije ubiti profesora, znači li to da smije, jer se ne bavi očitom problematikom.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Kolega Emriću, izvolite Vi.

JASMIN EMRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući Komisije na tome što ste mi omogućili da kao i član Komisije za saobraćaj i komunikacije, s obzirom da smo razmatrali izvještaje Ureda za reviziju na sjednici i imali diskusiju i konkretne prijedloge zaključaka, da budem prisutan na današnjem saslušanju.

I ovo nije trenutak u kojem mi zastupnici uživamo ministre, da ne bi se krivo razumjeli i ovo nije nikakva hajka na Ministarstvo, nego da razjasnimo i objektivno sagledamo sve okolnosti koje su vezane prije svega za pravo ono o čemu ste vi maločas govorili, možda neadekvatan zakonski okvir kojeg treba mijenjati. I iz ovog saslušanja vjerovatno će izaći i takve inicijative i prijedlozi koje će sagledati sve te okolnosti i predlagat ćemo konkretna rješenja kao zastupnici u Predstavničkom domu ako takvi prijedloga ne bude ispred nadležnog Ministarstva, a nadamo se da će biti i stoga ja cijenim ovo saslušanje, ovo je jedna konstruktivna rasprava. Mi smo ovdje partneri da sagledamo cjelokupnu situaciju, da mi dobijemo više informacija i da napravimo poređenje sa onim Izvještajem Ureda za reviziju koji je nama bio na raspolaganju i na neki način ja sam se prvi put direktno, značajnije susreo sa svim ovim problemima koji su vezani za taj raniji period na osnovu Izvještaja Ureda za reviziju. I stoga mislim da je Ured za reviziju uradio dobar posao i materijal je veoma, veoma sadržajan, ima veliki broj podataka, pa između ostalog, ja ću vama samo da pročitam jednu situaciju, pa ću moliti i Vaš komentar. Kaže – s obzirom na to da Ministarstvo prometa i komunikacija ne raspolaže podacima o приходима koje prikupljanju administrativna i tehnička tijela, procijenili smo, Ured za reviziju, na bazi analitičkih podataka iz Izvještaja o radu administrativnih dijelova da ukupni prihodi u 2021. godini za poslove homologacije vozila iznose oko 9, milion(?) KM, a za poslove certifikacije vozila na bazi prosječnih cijena iznose oko 7,1 milion KM. Znači samo za jednu godinu radi se o veoma značajnim sredstvima.

E sad dolazimo do ove suštine o kojoj je ministar govorio, zašto uopće homologacija, zašto smo krenuli u to? Je li to bio uvjet EU? Nije. To smo mi poduzeli kako bi unaprijedili opću, ukupnu sigurnosnu situaciju u prometu, da svi učesnici u prometu budu sigurniji i da se u tom kontekstu poboljša ta situacija. Da li smo mi to postigli sa ovim periodom iza nas? Očigledno da nismo zbog toga što u praksi taj postupak je obesmišljen iz razloga što vjerovatno ta stručna tijela ili ne stižu, ili nemaju dovoljno stručnih osoba pa meni građani postavljaju pitanja kao laiku, kao zašto mi te slike homologacije tog postupka, jer ljudi koji uvoze vozila to ne znaju, tako skupo plaćamo. Jer praktično, šta se dešava? Kada se vozilo uvozi na granični prelaz, evo, u, bilo koji granični prelaz, onda se ono uslika, uslikaju se ti dokumenti iz EU, pošalju se emailom tom stručnom administrativnom tijelu. Oni to potvrde i naplate te slike koliko, po cjenovniku, 500-600, ne znam, KM.

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

JASMIN EMRIĆ

Tako to ide u praksi, meni su tako prenijeli oni koji sudjeluju u tome. Ja ne znam, ali mi ljudi kažu da to ide tako. Prema tome, to što smo mi željeli postići, mi to nismo postigli, a onda u međuvremenu desile su se mnogobrojne, sad da ne kažem grubo, ali u najmanju ruku

zloupotrebe cijelog tog postupka i te namjere i te svrhe, i tog cilja. E sada, imamo nešto što je bilo, ko će odgovarati za to što je bilo, a što nije dobro? I to nas zanima. Dakle, Ministarstvo je bilo odgovorno prema Zakonu o upravi da vrši nadzor, član 26. Zakona o upravi propisao je – u vršenju upravnog nadzora nad radom institucija sa javnim ovlaštenjima nadležni organ uprave, u ovom slušaju Ministarstvo prometa i komunikacija BiH ima pravo i dužnost da 1- provodi inspekcijski nadzor i u okviru svoje nadležnosti osigurava zakonito i blagovremeno obavljanje poslova. Također, dalje u Zakonu o upravi se navodi – institucija sa javnim ovlaštenjima dužna je nadležnom organu uprave koji vrši upravni nadzor nad njenim radom radom najmanje jedanput godišnje podnijeti Izvještaj o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja i na traženje organa uprave dostavljati tražene podatke i dokumente koji su od značaja za vršenje nadzora.

Dakle, Ministarstvo je bilo odgovorno da vrši nadzor, ministre ko je vršio nadzor? Ko u Ministarstvu? Ima li ime i prezime ta osoba? Zašto nije vršen nadzor? To su pitanja koja evo ja Vam upućujem direktno. Ne da bih nešto ja sada, nemate Vi tu za ovaj period koji je iza vas odgovornost, ali imate za ovo kada ste Vi preuzeli, šta je sada, i to nam je jako važno, šta ste poduzeli u periodu koji je u Vašoj nadležnosti? Ali ovo je važno, tko će odgovarati za period kada nije Zakon ispoštovan ovih zadnjih 15 godina. To je ono što nas zastupnike jako zanima i ja ću inzistirati na odgovornosti, ako ne inzistiramo na odgovornosti, nećemo nikada doći u situaciju da se stanje popravlja, jer će se uvijek to kotrljati, uvijek će se izvoditi neki drugi razlozi, prebacivati se loptica na one ministre koji su bili, ali nije samo ministar u Ministarstvu, imaju i osobe koje su odgovore za određene poslove u ministarstvima. E tu mi moramo objektivno sagledati stvar i vidjeti šta je čija odgovornost, to je vrlo važno.

EDIN FORTO

Ja bih pozvao, pošto se sve svodi...

JASMIN EMRIĆ

Ako može ministre još dalje, samo još jedno pitanje. Znači, mene zanima kada, kako i ko je proveo direktnu pogodbu, zašto je ta direktna pogodba zaključena, evo to me zanima? Za dodjeljivanje ovih javnih poslova nakon ...

EDIN FORTO

Evo da probam odgovoriti, pošto se sve svodi na ovaj Revizorski izvještaj koji je utvrdio niz nepravilnosti iz prethodnog perioda i Vi ste sad rekli – ministre šta sad Vi radite, ko je sad nadležan i kako nadzirete. Evo ja bih volio samo da pobrojimo par stvari koje smo uradili od Izvještaja, jer mi sad sređujemo neko stanje koje je zatečeno stanje, mislim da ste se svi složili s tim danas. Evo, ovaj, gospodin Andrić nek nam pobroji samo nekoliko stvari koje smo uradili u proteklom periodu, od Izvještaja, i šta nam je još ...

ZORAN ANDRIĆ

Čekam da mi date riječ pa zato, Vi ste predsjedavajući.

Koristim priliku da vas pozdravim, ja sam od marta prošle godine u stvari u Sektoru za transportnu infrastrukturu, ali evo ono od informacija čime ja raspolazem nemam nikakav problem da to podijelim sa vama. Ja bih iskoristio priliku samo da se malo vratim ovdje, spomenut je ministar Branko Dokić i ostalo, znači Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija kada se podijelilo, kada je u stvari osnovano Ministarstvo komunikacija i transporta BiH i

ministar Branko Dokić je imao taj zadatak u svom mandatu da između ostalog usvoji Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, to je taj tekst iz 2005. godine, i da donese 30tak pravilnika tada zašto mi ja sad sa ove vremenske distance i njemu i svima onima koji su tu radili skidam kapu jer mi još uvijek funkcionišemo većinom u tom djelokrugu i zakona i podzakonskih akata. Desili su se određeni propusti u nekim segmentima, nisu ta pitanja najbolje riješena, data su prevelika ovlaštenja ministru kroz sam Zakon i to je ono što mi rješavamo još od ranije. Problematika danas donošenja podzakonskog akta nije ni blizu one situacije kada se to možda moglo drugačije i brže rješavati. Nesporno je da je u tom trenutku ministar Branko Dokić trebao da angažuje najbolje stručnjake iz te oblasti, nesporno je da su neki od njih kasnije zloupotrijebili tu stvar pa su se našli ili u funkciji nekih novih tijela koji su provodili neke poslove za Ministarstvo ili sa neke druge strane, uglavnom još uvijek koristimo i znanje i iskustva i te pravilnike i zakon i od dan danas. To znači da je tada strašno dobar posao napravljen.

Gdje mi dolazimo u određenom segmentu sada, mislim postavili ste pitanje kako je ovo sve nastalo, kako je do toga došlo, ja sam to malo tražio i istraživao i recimo 2006. godine je sklopljen jedan Sporazum o pristupanju ugovoru kad su u pitanju bili neki poslovi koji su od 2001. godine obavljali mašinski fakulteti u BiH, onda imate jednu Odluku Vlade Federacije vezano za Pravilnik o tehničkim pregledima koji je na identičan način postavljen, s tim što stručne institucije biraju entitete. 2007. godine Vlada Federacije je rekla da IPI institut iz Zenice bira kao dobra osnova buduće stručne institucije u Federaciji BiH. Taj okvir, taj način realizacije obavljanja ovih poslova Federalnog ministarstva prometa i komunikacija vidim da je iskorišten u ovom dijelu kada je u pitanju Pravilnik o homologaciji, isto je i sa drugim poslovima koji su preneseni. Isto je i sa drugim poslovima koji su preneseni. Jedna važna činjenica kada je u pitanju rad Ministarstva komunikacija i transporta BiH jeste da mi nemamo zaposlenu osobu kojoj se u radnom mjestu jednom rečenicom spominje bezbjednost saobraćaja. Naš osnovni Pravilnik odnosno taj Pravilnik o unutrašnjoj sistematizaciji iz 2003. godine kada ni Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja, ni Zakon o radnom vremenu, obavezanim odmorima mobilnih radnika itd. Zakon, jedini zakon koji je prepoznat u našoj sistematizaciji jeste Zakon o međunarodnoj i međuentitetskom prevozu koji je donijet, usvojen, 2002. godine, a mijenjan 2003. godine, tako da je to jedan osnovni problem jer organizacioni problem u Ministarstvu komunikacija i transporta BiH. Pokušavano je tu nekoliko puta da se dođe do odgovarajuće sistematizacije unutar Ministarstva, bilo je raznih ideja, pa čak i kad je u pitanju homologacija da se u Ministarstvu uspostavi odsjek gdje će ljudi zaposleni iz Ministarstva obavljati te poslove itd., itd. Na različite načine, u različitim periodima pristupano je ovom problemu. Meni je žao što revizija, odnosno Kancelarija za reviziju nije ranije uzela ove obaveze jer oni obavljaju reviziju Ministarstva komunikacija i transporta BiH još od njenog osnivanja, tako da bi to po meni bilo jako dobro da se desilo nešto ranije. Međutim, i sada kada se desilo i sad kad su uočeni odgovarajući nedostaci možemo reći da obaveze realizujemo kroz odgovarajući akcioni plan.

Nama stručni saradnik za cjevovodni transport obavlja poslove homologacije iz djelokruga rada Ministarstva. Pored ovog Pravilnika, pored administrativnih poslova znači kada ovdje govorimo o prihodima, pričamo o tome da je Ministarstvo komunikacija i transporta BiH ovlastilo i Branko će me ispraviti ako pogriješim, 64 tehnička servisa širom BiH koji u stvari obavljaju poslove kada je u pitanju sam pregled polovnih automobila koji se uvoze i stavljaju na tržište u BiH. 64 tehnička servisa su mjesta gdje vozilo ima kontakt sa aktivnostima u oblasti homologacije, administrativno tijelo je dužno da provodi administrativne postupke. Cijena koja se naplaćuje dijeli se 55% - 45% administrativno tijelo i tehnički servis. Od ostalog šta je tu još bitno znači imamo jednu praksu koja je ranije uspostavljena, jedno zakonsko

ovlaštenje ministra komunikacija i transporta koje je široko dato, ne samo za ovu oblast. Jedino mjesto u Zakonu o osnovama bezbjednosti saobraćaja gdje se stvarno spominje javno ovlaštenje jesu ova ovlaštenja za izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola auto-moto savezima u BiH. Ostali poslovi su nabrojani isključivo i dati tako kao ministru da Pravilnikom uredi, između ostalog, negdje stoji izbor, negdje stoji organizaciju, u različitim formulacijama je u Zakonu o osnovama bezbjednosti saobraćaja različito govoreno. Mi smo pokušali 2020. godine da kroz javne konsultacije da vidimo da ili izmijenimo član 205. Zakona tako da se dopune sve one aktivnosti, vi imate ovdje vezu direktnu sa članom 7. Zakona o spoljnotrgovinskoj politici BiH, gdje kaže Savjet ministara će ograničiti uvoz, pa ste imali jednu odluku o uvozu automobila u BiH koja je ranije govorila da automobili ne smiju biti stari više od sedam godina, ove tehničke detalje sam možda i zaboravio, ali sigurno je bilo to vremensko ograničenje. Nakon toga Savjet ministara mijenja odluku tako što Ministarstvo komunikacija i transporta donosi odluku o najnižim tehničkim zahtjevima koja moraju da ispunjavaju vozila koja se uvoze u BiH, a Savjet ministara donosi odluku o toj, ona se tačno zove – Ograničenje uvoza vozila pneumatika itd. Znači mijenja tom odredbom i uvodi u okviru Savjeta ministara obavezu provjeravanja vozila sa aspekta homologacije, odnosno ispitivanja usklađenosti sa aspekta uvoza polovnih vozila u BiH. To je praksa koja traje i do danas, praksa koje je pokušana da se preispita, da se na različite načine riješi u Ministarstvu, međutim imali smo različite ministre, imali smo i zamjenike ministara, imali smo tu različite zahtjeve, imali smo različita postupanja i danas radimo u tom istom okviru koji je tada bio i ako će aktivnosti Ministarstva doprinijeti na bilo koji način da se ova oblast bolje uradi, to je bio jedan prijedlog te dopune člana 205. kroz član 205. a), međutim danas je situacija izuzetno teška i ja vam kažem kad bismo isti Zakon iz 2005. godine ponovo predložili pred Parlament, da on 99% ne bi mogao da prođe u današnjim okolnostima tako da pokušate da razumijete problem izmjene Zakona sa aspekta Ministarstva komunikacija i transporta BiH, pogotovo raznih pravilnika koji su na snazi.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.

Ja pokušavam da razumijem, ali evo sad ću kao predsjednik Komisije da kažem da mi, da uopšte nisam zadovoljan, jer ja znam da mi svi ovdje sve znamo i znam da svako ima specifičnu ulogu i nije nimalo jednostavna ali je 2024. godina, a ništa se ne dešava. 4 ministra, 18 godina nisu u stanju da promjene Zakon i da ovo stanje riješe. Ali neki od njih znaju izabrati firmu koja se bavi homologacijom, sad ja govorim iz svog nekog ličnog aspekta, kako zna izabrati firmu koja je drugoplasirana i prebaciti odgovornost na nekog prije njega ili ostaviti problem koji nakon dvojice, trojice, četvorice sačeka petog ministra, kako to zna? I tvrditi da je uradio po zakonu ili ne znam ni ja, nekom rješenju. Mislim, vjerujte mi ne mogu to da slušam, mislim slušat ću naravno, moje je da saslušam sve ali vjerujte da sam pomalo i ljut i umoran od raznoraznih izgovora za neučink. Cijenim napor, evo potpuno ste u pravu, za 15 mjeseci da se nešto uradi, nakon 15 godina gdje je očigledno iskorištena neka zakonska ili bilo kakva druga pravna praznina da bi se uradilo ono što je hajde da kažem, profitabilno za nekoga. Zamislite 18 godina ni pomaka kada je u pitanju zakon, član, koji ste rekli, 205. i kada su u pitanju određeni pravilnici ali je načinjeno sve što je potrebno da se prekrši kada je u pitanju odabir firmi koji rade određene poslove i to rađeno čak u suprotnosti sa Konkurencijskim vijećem kada je u pitanju i Pravobranilaštvo, kada je u pitanju i zakon. Pa i ove stvari koje sam čuo, za mene je nevjerovatno, da se uslika auto pošalje, 500 KM naplati čovjeku. Ja ne mogu da vjerujem je li to uopšte moguće i šta da radimo sa takvim primjerom. Ali u svakom slučaju dobro je da ovo ljudi otvoreno razgovaramo, da vas hrabrimo da se te stvari mijenjaju. Da damo neke ... mi ćemo morati na jednoj od sjednica donijeti određene zaključke gdje ćemo sva ova

saznanja koja imamo morati nekako kanalisati, jer ovo je stanje koje je neizdrživo i svake godine se ponavlja sve više i više i svaki put to konstatujemo, revizorski izvještaji pokazuju to, nalazi Ministarstva pokazuju, vaša saznanja su potpuno jasna. Papiri koji su dostupni ukazuju da se sve to dešavalo, prijave koje mi dobijamo od zvaničnih institucija prema Komisiji za borbu protiv korupcije nas obavezuje da ovo radimo.

Izvolite kolega Emriću.

JASMIN EMRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući.

Nisam zadovoljan odgovorom, možda nisam dobro postavio pitanje pa me niste razumjeli, ali biću konkretan pa molim da mi i vi konkretno odgovarate, da, ne, i kratko obrazloženje – Da li je Ministarstvo prometa i komunikacija redovno vršilo inspeksijski nadzor nad radom pravnih lica kojima je ugovorom dodijeljeno obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije vozila, dijelova uređaja i opreme vozila?

EDIN FORTO

Da li je vršen inspeksijski nadzor?

JASMIN EMRIĆ

Redovan, u skladu sa zakonom.

EDIN FORTO

Pa evo Zoran je to pokušao, počeo je to da odgovara, ali odnijelo ga je u historiju. I pomenuo je da u Ministarstvu ne postoji radno mjesto vezano za bezbjednost saobraćaja. Naša ...

JASMIN EMRIĆ

Znači nije. Mene zanima da kažete ...

EDIN FORTO

Hoćete li mi dozvoliti da odgovorim, evo mislim ja vam govorim isto ko i Vi, ja Vam govorim zatečeno stanje ...

JASMIN EMRIĆ

... počeli obrazlagati, a niste mi odgovorili.

EDIN FORTO

Pa evo pokušavam interpretirati odgovorno indirektno. Rekao je čovjek, ovo su poslovi vezani za bezbjednost saobraćaja. Naša sistematizacija, zatečeno stanje, nema nijednu osobu iz oblasti bezbjednosti saobraćaja, nema jer kad je donesena sistematizacija nije postojao zakon na državnom nivou i nije nikad izmjenjena. I šta smo mi uradili? Donijeli sistematizaciju i poslali smo je, trenutno je u procesu provjera, ne znam ni ja, 120 mišljenja koja su potrebna i da dođe na Vijeće ministara da se usvoji gdje će po prvi put u ovom resoru postojati mjesta vezana za Zakon o bezbjednosti saobraćaja što dosad nije bio slučaj. I pokušavam vam reći da 15 godina nemara ne znači da to možete jako brzo uraditi. 15 godina nemara proizvode jako puno posla za nekog ko hoće to da počisti.

BRANISLAV BORENOVIĆ

... pa da završimo.

JASMIN EMRIĆ

Znači da li su institucije dostavljale izvještaje o homologaciji Ministarstvu?

_____ (?)

Ja mogu reći da su dostavljale godišnje izvještaje o obavljenim poslovima homologacije jer sam u tom vrijeme radila sam u finansijama i iste smo koristili upravo da utvrđivanje ovih prihoda u budžet. Znači da godišnji izvještaji i stručnoj organizaciji koja je obavljala administrativne poslove postoji. I još mogu reći da su trenutno evo po ovom Akcionom planu koji smo usvojili formirane radne grupe koje će odraditi određeni stručni upravni nadzor nad radom ovih stručnih organizacija. Znači da je Ministarstvo pokrenulo te aktivnosti na uspostavljanju nekog funkcionalnijeg nadzora nad obavljanjem ovih poslova.

JASMIN EMRIĆ

Znači vi ste dobijali izvještaje redovno, godišnje i nije bilo ništa sporno u provođenju zakona? Je li bilo išta sporno u tim izvještajima, ko ih je čitao, analizirao, jeste li išta utvrdili po tim izvještajima da se dešavaju neke stvari koje nisu logične, da unaprijedite taj zakonski okvir o kojem smo govorili da nije ...?

EDIN FORTO

Sad govorite politički, ako ja počnem govoriti politički, postat će jako neugodno, ali evo ja ću Vam reći da se unaprijedi zakon nakon što smo vam rekli da od 2005. nije usvojen zakon i nakon što vam je pomoćnik ispravno rekao da taj sad isti taj zakon vratimo u proceduru ne bi prošlo 90% tog zakona. Okolnosti političke su se promijenile, vi to jako dobro znate i kao primjer toga sam vam naveo nesporne stvari oko bahate vožnje ne mogu da usvojim iz nekog misterioznog razloga, da sad ne govorim, ne počnemo govoriti politički, ne želim da govorimo politički. Želim da vjerujem da ste ovdje da dobijete informacije konkretno za neke stvari koje nisu dobro urađene, koje trebamo popraviti. Ako počnemo pričati politički, baš će biti ono zanimljivo.

Znači može li mi neko od mojih saradnika reći šta smo uradili po Akcionom planu od zaprimanja ovog Izvještaja koje uključuje i ..., jeste, Vaše pitanje, uključuje i analizu izvještaja koja su dosad dostavljana, je li neko analizirao izvještaje, evo to, odgovara vam na to pitanje, možete li, ko mi može odgovoriti? Dijana, možete li mi odgovoriti?

JASMIN EMRIĆ

Ne danas ili jučer, nego ovih zadnjih ...

EDIN FORTO

Pa ne mogu ja odgovoriti šta je neko radio ..

JASMIN EMRIĆ

Mene zanima, ja sam pitao da li je redovno dostavljan izvještaj od strane stručnih organizacija. Vi ste rekli da jeste, a ranije sve govorili da vam nisu dostavljali informacije, pa mene to sad zbunjuje. Sad ste vi rekli da jeste, da su dostavljale, a nije kažete da nisu dostavljale, pa da li su dostavljali ili nisu dostavljali, e to mene zanima, da razjasnimo to.

_____ (?)

Dostavljeni su izvještaji obavljenim homologacijama, a ne o ostvarenim prihodima. Ako smo, ako je tu mislim neki nesporazum. Znači godišnji izvještaji o obavljenim poslovima homologacije su dostavljeni koji sadrže broj izvršenih homologacija po svim vrstama, ali ti izvještaji nisu sadržavali finansijske pokazatelje po prihodima stručnih organizacija.

JASMIN EMRIĆ

Znači finansijski prihodi su nebitni u svemu ovome, je li. Ti milioni, to je nebitno, šta će nam ta informacija, nama je bitno da oni napišu koliko homologacija, je li, ne znam 15.865 i to je dobro. Koliko to košta sve itd., koliko ima država to je nebitno.

EDIN FORTO

Uvaženi zastupniče, Vi možete sad se istresati na pomoćnici za finansije koja je postala pomoćnica ministra u mom mandatu, ja je imenovao da mi pomogne da ovo razriješimo, možete se na njoj istresati, a možete fino uzeti otići i prijaviti krivičnu protiv nekoga ko to nije prije posmatrao. Nemojte sad, znači ovdje razgovaramo kako da popravimo problem, ako hoćete krivca molim Vas, sud, tužilaštvo, ko je uzeo, ko je pogodovao, da. Evo ja sam prvi, ja ću vam sve, evo sve vam je otvoreno. Uzmite sve spise iz Ministarstva, apsolutno transparentno, spakujte krivičnu i idite protiv ministra ili koga već. Pomoćnica je pomoćnica godinu dana i pokušava nam pomoći da razriješimo ova pitanja koja vi trenutno, koja vi trenutno postavljate.

Molim vas po peti put nabrojte po Akcionom planu šta smo uradili od zaprimanja Izvještaja. Možete li to pobrojati?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Izvolite.

_____ (?)

Evo upravo to, tim Akcionom planom je predviđeno da, to sam i maloprije pomenula, svih stručnih organizacija koje obavljaju posao, znači ne samo što se tiče homologacije i certifikovanje i drugih poslova iz djelokruga rada Ministarstva, zatraženo je da se dostave određeni podaci. Pri time ne možemo govoriti samo o prihodima, Vi ste dobro rekli, znači mora se uzeti u obzir i troškovi. Tako da smo mi zatražili od svih stručnih organizacija da nam dostave za prethodnu godinu koliko je ostvareno prihoda, ali i troškova da bi se mogla uraditi analiza i reći, ne znam ...

EDIN FORTO

Cjenovnik valja ili ne valja.

_____ (?)

Cjenovnik, valja ili ne valja, treba li ići u povećanje ili u smanjenje tih cijena. Znači mora se odraditi analiza ne samo prihoda, već i troškova. Znači mi smo to odradili, mi smo dobili pakete te dokumentacije, znači sad se formiraju radne grupe koje će odraditi tu analizu da bi se mogla odraditi u stvari analiza tog Cjenovnika i zaključiti da li su te cijene previsoke ili premale.

EDIN FORTO

Kad ćete to uraditi, koliko vam treba vremena da zakažemo još jedno saslušanje da vam donesemo to?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Polako ministre, nemojte se sikirati, ide, da završimo, pomoćnica.

EDIN FORTO

Pa mislim, idemo u krug, idemo u krug.

_____ (?)

Znate šta, evo sami smo rekli da imamo organizacionih problema sa kadrovima i ne znam, a mi imamo ne samo homologaciju, znači imamo stručno osposobljavanje, imamo sertifikovanje, znači imamo, znači imamo dosta tu posla. I tu ako se radi o nekim sistemskim reformama koje sigurno zahtjevaju vrijeme. I mi smo sad sebi stavili za prioritet stručno osposobljavanje jer imamo da nam kraj godine ističe ugovor, pa smo to stavili kao prioritet i radimo, već je formirana radna grupa i radi se analiza te dokumentacije nakon čega će se pristupiti i analizi dokumentacije dostavljanja, dostavljene od strane stručne organizacije iz oblasti homologacije i sertifikovanja i sad ja ne mogu reći, precizirati dokad ćemo mi to završiti, ja se nadam u toku ove godine da ćemo imati te neke analize. Također, stavljam i rezervu u kolikoj mogućnosti dati Ministarstvu i kadrovima u Ministarstvu tu neku analizu, ali ako ne budemo u mogućnosti onda ćemo ići da angažujemo nekog da nam kaže i da nam odradi tu analizu.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.

Ima li još koleginica?

JASMIN EMRIĆ

Predsjedavajući, moram kratko.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hajte još jednom.

JASMIN EMRIĆ

Znam da oduzimam vam previše vremena, ali ministre uvaženi ja se ne istresam ni na koga. Meni je jako neugodno danas prisustvovati i na ovakav način razgovarati i sa vama i sa svima i ovo je za mene gubljenje vremena, ali mi se bavimo onim što je urađeno kroz ove institucije jer se zakon nije poštovao. I mi moramo doći do toga zašto se nije zakon poštovao i

tko je taj ko nije poštovao zakon i tko je taj koji je morao alarmirati da se zakon ne poštuje i nama zastupnicima dostaviti tu informaciju da se zakon ne poštuje jer nije moja obaveza da ja pratim homologaciju ili druge, obavljanje drugih stručnih poslova, nego Ministarstva i onih koji rade u Ministarstvu. Dakle, morate i nas razumjeti, nama je vrlo važno da razjasnimo tu situaciju, da imamo pravu informaciju jer li dostavljani izvještaji, nisu dostavljani izvještaji, prihodi koji su utvrđeni itd. Evo moramo znati je li Ured za reviziju dobro ovo izanalizirao, procijenio vezano za ovih 300.000,00 za period kada oni kaže da se u periodu avgust-decembar 2022. godine nisu naplaćivali prihodi odnosno nije naplaćeno 300.000,00 KM i smatra se da je trajno oštećen budžet institucija BiH za 300.000,00 KM. Može li to Ministarstvo retroaktivno naplatiti i da li je Ministarstvo provelo postupak

EDIN FORTO

I koje ministarstvo?

JASMIN EMRIĆ

kako bi se utvrdila odgovornost za ovaj očigledan propust. Evo to mene zanima, ja to čitam

/zajednička diskusija/

JASMIN EMRIĆ

Ja Vas molim pustite me da završim jer izgubim misao kad mi se ovako ubacujete. Dakle, moram znati je li ovo Ured za reviziju dobro postavio ili nije, Vaš komentar nadležnog Ministarstva na sve to, to je vrlo važno. Radi se o 300.000,00 samo za jedan kratak period u 2022. godini. I još na primjer homologacija je počela, je li, od 2010. godine, od koje godine? Pa od 2010. do 2012. godine gdje su ti prihodi, vi niste iznijeli uopće te prihode od 2010. do 2022.

EDIN FORTO

Dijana dajte molim Vas ovo 300.000,00 prvo recite.

_____ (?)

To smo i dostavili kroz informaciju..

EDIN FORTO

Objasnite, objasnite to.

_____ (?)

A što se tiče ovog zaključka revizije da je oštećen budžet, znači mi se ne možemo složiti sa tim zaključkom. To je ovaj period od augusta 2022. do maja 2023. godine, jer u tom periodu nije bio pravni osnov za naplatu takse u postupku homologacije. To je ono što sam pričala maloprije da smo mi dostavili Savjetu ministara prijedlog odluke sa tim taksama, sa prijedlogom taksa u postupku homologacije, ali je Savjet ministara znali odložio izjašnjenje na taj prijedlog i tražio da mi još jednom razmotrimo, čak da razmotrimo mogućnost da se te takse ne propisuju. I onda dok je odrađena nova analiza, konsultacije, nova mišljenja u aprilu 2023. godine je usvojena odluka ova, koja znači umanjene su te takse za 50%, jedna je taksa umanjena. Suština, suština svake administrativne takse je valjda da pokrije troškove koje ima Ministarstvo i u tom smislu, ovaj, ja ...

EDIN FORTO

Ko je bio, ko je bio u Vijeću ministara i što nisu htjeli to da puste? Tražili dodatne analize. Vijeće ministara nije dozvolilo da se ovo propiše da se naplaćuje, evo pogledajte ko je bio u Vijeću ministara pa da vidimo.

_____ (?)
/ne razumije se/

BRANISLAV BORENOVIĆ

To je ovaj Savjet ministara BiH, naš Savjet ministara? Samo da ... Nije neki ... Koleginice Ermina, izvolite.

SAFET KEŠO

Ko nije dozvolio ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

Savjet ministara BiH.

EDIN FORTO

Savjet ministara nije dozvolio.

SAFET KEŠO

Pazite, da ne ganjamo vještice, znači i Vi ste sad Savjet ministara, ministar Forto. Mi nismo danas pozvali na saslušanje Vijeće ministara nego tačno ministra. I tada je bio neki ministar, je li tako?

_____ (?)
Pa ministar komunikacija i transporta je predložio odluku

EDIN FORTO

A Savjet ministara nije usvojio.

SAFET KEŠO

E sad ko i zašto? Mislim neko je pretpostavljam ...

EDIN FORTO

Koja godina je to bila?

_____ (?)
2022.

EDIN FORTO

Ko je bio?

SAFET KEŠO

Pazite, Vijeće ministara mora donositi odluke na bazi nekih preporuka, mišljenja, neko je rekao, je li sekretar, je li Pravobranilaštvo, ko, je li Ured za zakonodavstvo, ko je rekao? Jer neko bi morao znači kazati ne valja, nije to to, nastavlja se podrška nelegalnim, ne znam, radnjama itd.

EDIN FORTO

Evo da vam pomognem, ministarstva finansija na toj sjednici kad su odbili usvojiti prijedlog ministara mog prethodnika da se ovo počne knjižiti na ovaj način i da se napokon ovi prihodi ostvare ministar finansija ja sad ne sjećam se ko je bio, to je prethodni saziv, rekao dajte dodatne analize, ovo, ono, i prošla godina.

SAFET KEŠO

E taj sam odgovor znači trebao.

EDIN FORTO

Pa znali ste Vi to i bez mene.

SAFET KEŠO

Nisam, htio sam da se čuje, nek prozvuči u ovoj sali.

Još samo kolega Borenoviću, zahvaljujem se kolegi Andriću, on je zaista korektan čovjek, odgovarao je sve onako kako jeste, barem, i rekao je čestitam ministru Branku Dokiću na dvadesetak i ne znam koliko pravilnika jer smo funkcionisali svo ovo vrijeme na bazi tih pravilnika. Pa ste također kazali da ih je neko zloupotrijebio, je li tako? Jer pazite, ne bi se mogle dogoditi ove radnje ako je to sve tako dobro, a da neko nije zloupotrijebio zapravo, je li. Jesam vas dobro razumio? Sad, i naravno da je i evo ministru još jedna sugestija, znači biće potrebe, biće, i mi ćemo poslije zasjedati i malo razmatrati, treba ići u izmjene zakona, to svakako treba, treba osigurati neku podršku u Parlamentu, u Vijeću ministara izgleda veći problem nego u Parlamentu jer mi vidimo da ga treba donositi.

I sljedeća stvar, vi imate, mogu li vam usvojiti tu sistematizaciju u kojoj ćete imati napokon čovjeka jer je nezamislivo da se zove Ministarstvo prometa i komunikacija, a da nema sistematizirano radno mjesto koje će se baviti sigurnošću saobraćaja. Dakle, i to nije vaš grijeh, dakle nije ovo grijeh ovog ministra, nego sve ove godine, ja to jednostavno ne mogu da razumijem, ja to ne mogu da shvatim. Ko bi ili u čijem bi to Ministarstvu trebalo da sjedi ta osoba ili čitav bi trebao biti sektor

EDIN FORTO

Devet mjeseci čekamo na sistematizaciju da dođe na dnevni red nakon što smo je poslali.

Ali evo, i prethodnih 15 godina se čekalo pa čekat ćemo i devet mjeseci, bitno je da se završi.

SAFET KEŠO

Ali imao sam još pitanja, zar je moguće 2013. godine, tamo je Žalbeno vijeće donijelo neke odluke, pa 2015. godine bila je presuda suda, zar je moguće od tada da niko ne osjeća, nije osjećao potrebu do dana današnjeg, znači da se pokrenu neke stvari? Zar je to moguće da je sve to funkcionisalo? Znači ovdje je neko, da zaključim, imam pravo na stav, stvarao

pretpostavke da se nastave ove koruptivne radnje onako glatko i lijepo i tečno kako što su se i dosad odvijale. Dakle, to je bio cilj i ne vidim nikako nikakvu mogućnost da se na drugi način objasni ta vrsta pasivnosti Ministarstva, a tu mislim na ljude koji su bili sekretari, odnosno sekretar Ministarstva, pomoćnici koji su vodili ove referate, pa dakle nisu to ljudi fantomi, imaju ime i prezime, neko je sjedio sve ove godine tu, nije ministar Forto i nisam ni ja bio u Parlamentu pa da propitujem, ali neko jeste. Dakle, neko je odgovoran. Ja znam, bio sam ministar obrazovanja u Vladi Kantona Sarajevo, imao sam sekretara Ministarstva, dakle ja sam njega svaki dan po dva sata u kabinetu imao. Znači hoću da znam šta se događa, šta treba, dokle smo stigli, šta nismo, koga pozvati na javne rasprave, kome je dozvoljeno da pišemo zakone, ko je u sukobu, ko nije, dakle konstantno. To je posao sekretara ministarstva. E sad jesu li odnosi u Ministarstvu takvi da niko nije fermao tok ministra, to je druga stvar, odnosno sekretara ili njegovo mišljenje, ili ima neki drugi razlog, znate. Evo ja neću da nagađam.

Evo nekoliko sam pitanja, znači kako je moguće 2013. bila nakon odluke Žalbenog vijeća ili 2015. nakon odluka suda da niko ništa nije poduzimao ili imate dokaze da jeste, a da su vas sprječavali?

BRANISLAV BORENOVIĆ

To smo, ja mislim da odgovor je već poznat, da ga nema ovdje koliko ja kolega Kešo ovdje vidim da odgovora na ta pitanja nema i da ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

BRANISLAV BORENOVIĆ

Dobro.
Izvolite.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Hvala lijepa. Pozdravljam sve prisutne još jednom.

Dobrim dijelom diskusiju koju sam željela da vodim načeo je kolega Emrić, mene u biti, ali evo prije toga moje pitanje za sekretara, samo da nam bude svima jasno – Da li postoji tragom odluke Suda BiH iz 2015. godine, da li znači postoji zakon kojim se poslovi homologacije dodjeljuju nekoj organizaciji ili je to i dalje riješeno Pravilnikom? Znači, meni je odgovor jasan ali samo evo zbog, da nam je svima jasno, znači da li postoji zakon ili je i dalje riješeno Pravilnikom, a ne onako kako je sud naredio 2015. godine, to je jedno pitanje i to pitam Vas kao sekretara Ministarstva.

Drugo pitanje, već rekoh, kolega Emrić je već načeo na neki način tu temu, pitanje nadzora povjerenog javnog posla bilo kome, drugoj instituciji ili privatnoj organizaciji, ja sam otprilike na tragu ovoga što je gospodin Forto, ministar Forto govorio, svi trebaju da imaju jednaka prava, da učestvuju ili da na kraju krajeva da olakšaju institucijama ali da taj rad bude transparentan i profesionalan. Znači kada je u pitanju nadzor nad institucijama, shvatila sam da nadzor nije vršen, ako sam dobro shvatila, molim vas samo da mi odgovorite, znači – da li je vršen nadzor nad radom tih institucija? Shvatila sam da nije zbog ovog – nemamo osobu koja se bavi nadzor, koja u radnom mjestu ima opis bezbjednost saobraćaja, i onda iz toga proizilazi

drugo pitanje na istu temu – da li je bilo moguće ili evo u ovom momentu dok se sistematizacija ne završi, da li se može napraviti neko radno tijelo, radna grupa, nešto, kao što radimo za neka pitanja koja treba tek da uvedemo u neki okvir, da li možemo formirati neku radnu grupu u okviru Ministarstva, ad hoc tijelo koje će do regulisanja pitanja sistematizacije raditi nadzor nad provođenjem ovog javnog posla ko god da ga radi?

I sljedeće pitanje, ko god hoće da mi odgovori, ako može – kako je ova oblast riješena u zemljama u regionu? Mislím da možda me ne zanima ni Srbija, ni Crna Gora, evo najbliža Republika Hrvatska, ko radi poslove nadzora u Republici Hrvatskoj, čisto da vidimo šta je to praksa neke članice EU, a koja nam nije daleko?

Eto, mislim da sam, ovaj, to je to. Hvala lijepo.

PREDRAG KOŽUL

... to je definirano člankom 5. Poslovnika. Ja uvažavam kolegu Emrića i drago mi je da je on ovdje, ali on je uzeo, on nije član ovog Povjerenstva, a uzeo nam je pola vremena što se tiče saslušanja. Ja bih osobno volio, a čini mi se da bi bilo i funkcionalnije da je Povjerenstvo za promet i komunikacije vodilo ovo saslušanje, jer bi tada vjerojatno neke stvari, tu su ljudi koji su vjerojatno nešto više tehnički upućeni u ovu problematiku, pa bi bilo nešto i racionalnije takvo saslušanje. Ja sam osobno hendikepiran jer zaista vrlo malo znam šta je to homologacija i certifikacija i procedure ..

JASMIN EMRIĆ

Oprostite samo da Vam pojasnim, može li odmah replika na ovo ...?

PREDRAG KOŽUL

Ne može, pustite mi da završim pa ćete mi pojasniti kolega.

Vrlo malo znam o tome, pa teško pratim ovaj tehnički dio problematike homologacije i certifikacije, pa ću postaviti jedno možda glupo pitanje – je li homologacija i certifikacija nama uopće potrebna? Jer ako se ona samo svodi na slikanje vozila i to se naplati relativno skupo, da li smo mi dobili išta što se tiče sigurnosti prometa tom homologacijom i certifikacijom ili je ona dio nekih evropskih direktiva koje moramo provesti? I ako to zaista nije tako imamo vrlo jednostavno rješenje ovog problema, ukinimo homologaciju certifikaciju. To je jedno pitanje za tehnički dio ekipe, da li je to pomoćnik ministra.

Nešto bolje pratim ovaj finansijski dio ove teme pa sam shvatio iz ovog što ste Vi rekli da je u razdoblju od 2012. ili 2012. do četvrtog mjeseca 2023. također naplaćivana neka administrativna pristojba, ali ona nije mogla biti prepoznata jer nije imala svoj, kako oni to zovu, kod, kod svoj i vi ste procijenili da su prihodi kroz te godine bili na razini godine od 1.000.000,00 do 1.200.000,00 maraka. E onda me interesira da razjasnimo jednu stvar iz Revizijskog izvješća, da li je u razdoblju ona četiri mjeseca 8., 12. mjesec ili čak do četvrtog mjeseca one 2023. naplaćivana ta stara administrativna pristojba?

/zajednička diskusija/

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/
Nije.

PREDRAG KOŽUL

Zašto?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

Nije bilo pravnog osnova za naplatu iste. A već smo u Cjenovniku ponovo prepisali da je ministar ponovo prepisao, znači to bi bilo, vratio bi se na isto da ministar ponovo propisuje prihode u budžet a što u principu nije ispravno. Iz tog razloga i nije otvorena ova vrsta prihoda od strane Ministarstva finansija i trezora.

PREDRAG KOŽUL

I još jedno pitanje koje se evo odnosi možda i na ministra, ja se neću vraćati ovom ministru sa pitanjima u prošlost, nego eventualno za ovaj trenutak ili budući trenutak. Ako zaključite Vi tu, a vjerojatno ćete zaključiti da je moje prvo pitanje bilo glupo, da li treba ukinuti homologaciju i certifikaciju, evo ja ću pohvaliti Ministarstvo za onu jednu mjeru, tu smo nekad kontradiktorni, dakle mi inzistiramo na prihodima proračuna, ali smo uspjeli smanjiti za skoro 50% stare prihode od administrativne pristojbe. Dakle, imali smo prihode od 1.000.000,00 do 1.200.000,00 maraka, a Vi ste mi rekli da je u 2023. godini za oni devet mjeseci naplaćeno 540.000,00 marka i to je na tragu onoga što je po meni dobro, smanjivanje opterećenja na i fizička i pravna osoba koje podliježu toj homologaciji. Ono što je dobro, što je iz nekakve analize koju vi radite, koju ćete i u buduće raditi, a ministar je to rekao, procijenjeno da su cijene homologacije i certifikacije takve da osiguravaju trgovačkim društvima koje provode na temelju ovih suspektnih starih odluka itd., jedan neću reći ekstra profit jer ne znam to, špekuliram, ali jedan pristojan profit i da se i to može smanjiti. E sad ja ne znam kojom metodologijom i procedurom se to smanjuje, ovaj, i da li je to Cjenovnik koji određuje Ministarstvo? Ili će se to jednostavno postići nekim eventualnim budućim javnim natječajem na kojem će i ta cijena biti predmet, tu sam zbunjen. Ako je sve dosad bilo pogrešno oko dodjele ovih poslova, da li se priprema, evo ja ću sad završiti, da li se priprema neki novi proces, procedura, javni natječaj, kojim će to biti dovedeno na dobro? I da li će se cijena eventualne homologacije dobiti kroz taj javni natječaj ili kroz Cjenovnik koji određuje Ministarstvo? I ako postoji mogućnost da se tom analizom ta cijena smanji, a to je prevažno, a da pri tome se ne utječe na kvalitet homologacije i certifikacije ako je ona zaista potrebna, hoćemo li to relativno brzo dobiti jer mi se čini da to nije u ovom političkom dijelu problema u Vijeću ministara ili ukupno vlasti. nego je na razini Ministarstva tema, je li tako?

SAFET KEŠO

Slikalo se onda, slikaće se opet. Neće se uticati na kvalitet.

PREDRAG KOŽUL

Kolega Kešo, ja znam Vašu temeljnu profesiju, cijenim Vas u tome, ali nisam od Vas tražio odgovor na ovo pitanje.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Dobro.

Prije nego što date odgovor na ova pitanja, ja ću samo odgovoriti. Naravno da kolega Emrić ima u skladu sa članom 10. koji se tiče prava i dužnosti poslanika ima pravo na slobodu djelovanja i izražavanja i dužan je da se bavi pitanjima od političkog i javnog interesa. Ovo jeste od velikog i izuzetnog javnog interesa i on kao i svako od nas u ovoj PS BiH ova prava i dužnosti ostvaruje u PS BiH. Kamo sreće da su ovdje došle i ostale kolege poslanici, pa da ovdje razgovaramo ako treba i nekoliko sati uvažavajući evo i ja sam s te strane zaista zahvalan ministru i njegovom vremenu da je spreman da sa nama razgovara o ovim temama sa svojim timom ljudi iz Ministarstva. Ja mislim da svaki razgovor na kraju će dovesti do nekog epiloga koji će biti sigurno pozitivniji nego što je bilo dosada i da ćemo mi sa nekim preporukama i zaključcima ići prema Predstavničkom domu i na neki način podržati svako nastojanje da se ovo stanje prevaziđe, unaprijedi i da se uvede što je moguće više reda što ja znam da je intencija i ključnih ljudi i evo čuli smo to i od ministra, a ne sumnjam da je to intencija svih nas koji smo došli na današnje javno saslušanje.

PREDRAG KOŽUL

Uvaženi predsjedavajući, ja se ovaj, ovim poslovnickim, mi smo dugo u ovom Domu, ovim poslovnickim temama nećemo opterećivati ovaj skup, pa drugi ćemo put o članku 10. Poslovnika, Vi i ja.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Važi, važi.

JASMIN EMRIĆ

Mogu ja predsjedavajući samo da kažem?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hajte i Vi.

JASMIN EMRIĆ

S obzirom da kolega Kožul se izrazio na način da sam ja uzeo vaše vrijeme, ja nisam uzeo ničije vrijeme, ja obavljam svoju dužnost u skladu sa članom 7. stav (3) Poslovnika Predstavničkog doma PS BiH, a kolegica može potvrditi da ja dolazim i na sjednice ostalih komisija, zajedničkih komisija čiji nisam član. Dakle, obavljam svoje dužnosti kolega Kožul u skladu sa Poslovníkom i nemam motiv poseban da budem na ovoj današnjoj sjednici, već ja dolazim i na sjednice drugih komisija, evo ako meni ne vjerujete, možete se informirati sa kolegicom.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hoćemo li prvo sa saslušamo Vaše saradnike, pa ministre Vas na kraju ili ćete odmah?

EDIN FORTO

Može.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Izvolite, hoćete li Vi? Mislim da smo iscrpili pitanja, pa da evo čujemo. Izvolite.

_____ (?)

Vezano za Cjenovnik, Cjenovnik znači donosi ministar, tako da se pitanje Cjenovnika može riješiti, znači nije potreban novi javni poziv da bi se promijenio Cjenovnik. Naravno, taj Cjenovnik se donosi prema Pravilniku, donosi se na prijedlog administrativnog tijela koji je dužan da dostavi kriterije za utvrđivanje tog Cjenovnika. Na taj način je Cjenovnik i donesen. Znači, taj Cjenovnik je bio na konsultacijama, evo i ovaj koji je donesen i prethodni, bio je na konsultacijama, dostavljen je tad, i u to vrijeme su bila ta tri administrativna tijela zaključena, u stvari dva administrativna tijela sa kojim je bio zaključen ugovor. Znači svi su oni dostavljali svoje prijedloge i na osnovu znači tih prijedloga, provedenih e-konsultacija, znači donesen je Cjenovnik. Znači nije potreban sad novi javni poziv da bi se Cjenovnik promijenio, međutim da bi mi mogli reći da su te cijene, ja stvarno ne mogu da kažem da te stručne organizacije ostvaruju ekstra profit, ne mogu reći ni ostvaruju ni ne ostvaruju dok se ne odradi analiza i prihoda i troškova i onda na osnovu toga donose zaključak da li taj Cjenovnik treba mijenjati ili ne.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Ako mogu, mogu li ja samo?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Možete, kako da ne.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Samo vezano za taj Cjenovnik i troškovnik, to sam zaboravila da pitam, znači dobili ste vi od organizacija podloge znači za vašu analizu. Kod njihove informacije vezano za troškove koje su imali u procesu, a imali su ako ništa neki printer, ovo se malo šalim, da li, kako vi u stvari procjenjujete da li su neki troškovi opravdani, kako vi u stvari znate jesu li to stvarni troškovi za taj proces. Trošak zaposlene osobe, ne znam, možda imaju jednu osobu samo za taj posao, pa ide trošak plate, osiguranja, ne znam, ali trošak poslovnog prostora, koji procenat za kiriju taj mjesec otpada na to radno mjesto za tu povjerenu dužnost? Ovo pitam samo s aspekta da ne bude da je Ministarstvo prihvatilo sve troškove, a možda nije ispravno prihvatilo. Kako znate tu?

_____ (?)

Upravo iz tog razloga formirat će se radna grupa i znači tu će pored ekonomista morati biti i tehnička struka koja poznaje procese homologacije da bi mogla reći sada da li su ti troškovi opravdani, neopravdani. Polazit će se i od kriterija i uslova koji su propisani da te organizacije imaju. Znači ja sam vam rekla, to je došla gomila dokumentacije i to će raditi radna grupa, odradit će tu analizu pa ćemo vidjeti njihove zaključke, preporuke i u tom pravcu ćemo ići.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Ako dozvolite, razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova je ono što vama daje osnovu za donošenje ispravne odluke o Cjenovniku i to je sva suština. I zato je jako bitno da su ti troškovi prikazani u stvarnom odnosu s obzirom da imam neke, imam iskustva, evo, ne neke, vrlo značajne, s tim troškovima se može poigrati kako želite. Tako da evo tu molim vas posvetite pažnju ekonomskom dijelu i ljudima koji razumiju šta znači raspored amortizacije i slično.

Hvala lijepo.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.

Hoćete Vi? Izvolite.

Samo da dodam da li će sekretar odgovoriti, vjerovatno jer je tada bio sekretar, mi smo u ovom Izvještaju revizije dobili nekoliko puta ponovljen stav da Ministarstvo nije tražilo mišljenje Konkurencijskog vijeća prilikom donošenja ovih podzakonskih akata 2020. godine i nije dobilo mišljenje Pravobranilaštva na ugovor iz 2022. godine oko homologacije i certifikacije vozila, naravno da nam date i tu samo odgovor na to pitanje, pošto smo oko zakona već mnogo puta čuli stav da je ...

_____ (?)

E ovako, pozdravio bih sve prisutne.

Odgovorio bih na pitanje vašoj kolegici da li postoji zakon kojim se dodjeljuje javno ovlaštenje vezano za homologaciju i certifikovanje vozila. Mislim da postoji zakon, to je Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima, član 205. Po mom mišljenju kao diplomiranog pravnika taj član nije dovoljno razrađen u smislu uslova i kriterija koje bi trebalo organizacije da ispunjavaju koje dobiju taj posao da obavljaju. Što se tiče pitanja nadzora ...

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

A izvinite, oprostite, da li onda to znači nije bez razloga Sud dao taj uslov da se donese zakon, znači zakon, da se ovo pitanje rješava zakonom, a ne Pravilnikom?

_____ (?)

A imamo Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Jedan član koji nije dovoljno dobro definisao detalje.

_____ (?)

A Vi mislite neki poseban zakon?

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Da, jer su Sud takvu odluku donio 2015., da se donose poseban zakon koji će definisati ovu oblast, a ne da se ovo pitanje reguliše Pravilnikom koje je proizašlo iz člana pretpostavljam 205., 205. a), na to mislim.

_____ (?)

Pa ja ne vidim, ovaj, mislim da je Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja sasvim dovoljan, da se ne donosi poseban zakon. Ne znam kakva je praksa u zemljama regiona, definitivno treba taj član da se razradi, proširi, eto to je odgovor na to pitanje sad da li ste zadovoljni, ne.

Imam dalje pitanja, što se tiče pitanja nadzora nad, mislite nadzora nad ... tijelima?

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Da, da. Redovni nadzori.

_____ (?)

To znači samo može da obavlja, mislim trebalo bi da obavlja samo Ministarstvo jer je tako i predviđeno, ... tijela vrše nadzor nad radom tehničkih servisa, znači Ministarstvo ne može kontrolisati tehničke servise, to da bude jasno. To što ste Vi pitali da li oni imaju, ne znam, koliko otpada, ne znam, troškova na to radno mjesto i to ...

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

/ne razumije se/

_____ (?)

Dobro, ja sam tako razumio, ali to Ministarstvo ne može. Ministarstvo znači može samo što se tiče ... tijelo da kontroliše u smislu evo sad su imenovane su radne grupe vezano za homologaciju, za certifikovanje, za stručno osposobljavanje. Znači dolazi se na lice, ići će se na lice mjesta, kontrolisat će se dokumentacija, postupak, sam proces homologacije. Ranije to nije bilo, zašto to nije bilo, pa ne znam, Vi postavljate pitanja nama, a ja vam kažem, ovaj, zovite prethodne ministre pa nek oni daju taj odgovor. Je li, što nije Rudo Vidović ili ne znam, Damir Hadžić?

Kad ste spomenuli za, zašto je izabrao drugoplasiranog, ako ste čitali odluke Ministarstva bilo je tamo da je to diskreciono pravo ministra. Sud je to poništio, ja se slažem sa tom odlukom Suda da to ministar ne može, da to nije njegovo diskreciono pravo, međutim kasnije se postavilo pitanje kad se to, rekli ste 10 godina već od 2015. kad je donešena sudska presuda, mislim da je IB, je li tako, obavljao i dalje poslove, zašto to nije riješeno, mislim da je bilo pitanje kao nije raskinut ugovor, mislim da je i Pravobranilaštvo bilo o tome upoznato, BiH, i bilo je mišljenja pravnika, sad ne znam, kao dok se ne raskine ugovor oni i dalje obavljaju poslove te iako je meni iskreno bilo to čudno kako će neko obavljati po slove ako je na javnom konkursu, ako je javni konkurs poništen. Jer javni konkurs je poništen, poništena je odluka o izboru, imamo ugovor, ali ugovor se nadovezuje, javni konkurs i odluka prethodi ugovoru. Ali ja ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

_____ (?)

To je moje mišljenje, ali eto. Mislim sad, ovaj, tadašnji ko je ministar bio, ne znam, Damir Hadžić, Ismir Jusko, ne znam, najvjerojatnije da možda nije tako razmišljao ali eto, jer ja kažem, onaj, to pitajte njih.

Šta smo, a rekli smo radne grupe, e pitali ste kako je ova oblast riješena u regionu. Ja znam u Hrvatskoj čini mi se da ove poslove obavlja Zavod za mjeriteljstvo ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

_____ (?)
Centar ... Hrvatska, da li je to državni organ ili? Državni organ, da.

JASMIN EMRIĆ

U Hrvatskoj? Državni zavod za mjeriteljstvo, on je propisao Pravilnik.

_____ (?)

Eh zavod za mjeriteljstvo, da. I u Srbiji, sad ne znam kako se zove.

Vaš kolega je pitao da li je potrebna homologacija, prema ovom stanju da kažem propisa potrebna je, znači imamo Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH koje pripisuje da ministar donosi uslove vezano za homologaciju i certifikovanje. Da li to treba posebnim zakonom, možda i treba, evo da kažem, onaj, ali tako je kako je. Taj zakon je donio, donijela PS BiH, ja kažem evo nek i poslanici i delegati uzmu aktivno učešće na rješavanju ovog problema.

Mene samo zanima kad je ova Komisija u čijem sve vi sastavu formirana? Ako ste vi imali saznanja zašto niste ranije reagovali?

BRANISLAV BORENOVIĆ

Pa mi radimo nekih šest, sedam mjeseci...

_____ (?)

Dobro, dobro.

Koliko sam ja shvatio iz dosadašnjih izlaganja znači moje lično mišljenje, zaključak, je da vi tražite krivca u Ministarstvu. Evo vaš kolega koji nije član Komisije ...

JASMIN EMRIĆ

Ne tražim. Odgovornost ...

_____ (?)

Tražite, pa rekli ste, pa odgovornost ili krivica šta je, je li to ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

... da se raspravljamo.

_____ (?)

Ministri rukovode ministarstvom i vi kažete zašto ministar nije to, zašto nije, pa ja ne mogu ulaziti u ničiji mozak i reći šta je ministar mislio i šta je to tako.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Izvolite.

NENAD GRKOVIĆ

Pa evo ja sam htio, ... kolega rekao, vi smatrate da ovdje postoji krivac neki, da je neko odgovoran zbog ovoga svega je li? Mi smo vas pozvali ovdje samo da prikupimo informacije, pa ako vi smatrate da je neko kriv, mislim recite nam ovdje.

_____ (?)

Ne, Vaš kolega, ja ne smatram ništa.

NENAD GRKOVIĆ

Pa ne, Vi ste pitali da mi mi tražimo krivca ovdje.

_____ (?)

Pa ja smatram da vi, evo kolega je Vaš rekao da traži odgovornost nekoga u Ministarstvu. Je li tako? Vi tražite odgovornost i kao predstavnik iz Komisije za saobraćaj i komunikacije.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Izvolite kolega Emriću.

JASMIN EMRIĆ

Ja kao zastupnik imam pravo da tražim odgovornost onih koji ne rade u skladu sa zakonima i pravilnicima itd. što je moja obaveza, znači ja ne mogu to prešutati, nisam čuo da je Ured za reviziju rekao ovo ili ono. I moramo na tome insistirati, moramo to raščistiti, znači mi radimo svoj dio posla, da Vam objasnim. Nije nama uopće ugodno ovaj razgovor, ovo saslušanje ...

_____ (?)

/ne razumije se/

JASMIN EMRIĆ

Molim Vas samo, ja sam Vas saslušao i Vi morate mene, tražili ste da Vam objasnim. Dakle, jedini način na koji možemo ubuduće prekinuti ovu praksu je da se pokrene odgovornost protiv onih koji nisu radili u skladu sa zakonom i da to postane jedan primjer drugima da se ipak ne može zloupotrebljavati zakon. Homologacija je potrebna ali da smo je uradili onako kako treba i da smo postigli efekte ove koji su očekivani, da smo postigli i cilj i svrhu, da nije bilo ovih zloupotreba, da nije bilo ovih 15 godina sudskih presuda i različitih tih tumačenja itd., mi samo želimo da pronađemo slabosti našeg zakonodavnog okvira jer očigledno ovo što imamo nije dovoljno, a Zakon o upravi je rekao na – nadzor vrši Ministarstvo. I Ministarstvo je odgovorno, to je Zakon, ne ja, nego Zakon. Ja samo vama ukazujem na Zakon, da sve vi bili u obavezi svih ovih godina da temeljito vršite nadzor i da prepoznate sve ove slabosti prije Ureda za reviziju, prije nego što ću vam ja bilo šta reći, ja ne znam. To je bila vaša obaveza, Ministarstva, i ministara, i vijeća ministara ranijih koji su trebali inzistirati na tome da se promijeni Pravilnik, da se u tom Sektoru za promet pronađu osobe koje će raditi, ovo je vrlo važna stvar. Ako nije onda je dobro kolega Kožul rekao, pa idemo to ukinuti ako to nama ne treba, ako je to samo sebi svrha.

PREDRAG KOŽUL

/nije uključen mikrofoni/

JASMIN EMRIĆ

Pa dobro ste otvorili tu diskusiju da bi se uopće razumjelo o čemu raspravljamo. Hvala.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hajte Ermina ako imate samo pošto ste tražili, vi, i vi, ministar i ja zaključujem.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Ja u biti završavam, možda jeste, ovaj, ja sam svoja pitanja svakako postavila sekretaru Ministarstva ali drago mi je da ste se i Vi javili u svakom slučaju, jer ono pitam se ko nam sjedi za stolom ovdje. Moram prvo skrenuti jednu pažnju, ne znam otkad Vi radite u Ministarstvu, pravnik ste po struci sami ste kazali?

_____ (?)

Od 1. novembra 2008.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

Znači dugo ste, dugo pamтите, odlično. E sad vidite, ne znam ko je kriv, šta je, kako, znači odgovornost državnog službenika je jednaka kao i odgovornost imenovanog i izabranog zvaničnika, a kakva će biti politička odluka na nekom drugom nivou, jer nažalost Vijeće ministara predstavlja političko tijelo, nažalost je to sad sasvim druga vrsta odgovornosti prema onima koji sjede u Vijeću ministara pa ovo je moja poruka generalno i za ovo što pričamo o zakonu koji će te vi, ili sistematizaciju uputiti, odnosno uputili ste na Vijeće ministara. Nismo se razumjeli u početku, moje pitanje kako je to riješeno u okruženju se odnosilo upravo na ovaj dio ko radi ovaj posao u zemljama u okruženju, a vi ste me vjerovatno razumjeli u kontekstu ove aktivnosti o kojoj gospođa pomoćnica govorila, analize dosadašnjeg posla, pa ste kazali ne znam ko radi, onda ste kazali da znate da u Republici Hrvatskoj to radi Institut za mjeriteljstvo. Tako je, u Republici Hrvatskoj to radi Institut za mjeriteljstvo, te povjerene poslove.

Međutim, postoji jedna druga stvar koja je jako važna, evo spomenuli ste ranije ministre i ja uopšte apsolutno ne želim da pričam o ranijim ministrima, mi smo svi konstatovali ovdje da je, da problem traje već odavno znači, samo sad vi pokušavate da ga riješite preduprijedite potencijalnu zloupotrebu povjerenog posla, ali isto tako znamo da je Sud 2012. vratio cijeli predmet prvostepenom organu, a to znači ovom Ministarstvu. Znamo da je tadašnji ministar Hadžić poništio znači odluku o raspisivanju konkursa, ali da je uprkos tome nastavljen da se, organizacija koja je tad imala dozvolu da rade ove poslove da je nastavila usprkos poništavanju konkursa i da ni tad ovo nije bilo riješeno zakonom. Znači ovdje je toliko otvorenih pitanja, ja vama zaista kao instituciji želim sreću i želim da državni službenici, prije svega Vi ministre, upravljate njima, rade svoj posao profesionalno i da stojite iza onog što govorite i da, kako bih rekla, uspravite kičmu i bavite se onim za šta primete platu i što vam je u opisu radnog mjesta, a ono kako će politika procijeniti, neka se i politika izjasni. Znači vi morate čuvati vlastiti integritet i integritet radnog mjesta na kojem jeste i integritet institucije u kojoj jeste. Ako to ne bude tako, onda ste sigurno saučesnici sa političkim akterima koji ne žele da promijene stanje pa i u ovoj oblasti.

Hvala vam na dolasku i želim vam sreću sa onom procedurom koju želite na pravi način da provedete u Ministarstvu.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.
Izvolite.

_____ (?)

Hvala vam.

Evo čisto jedna informacija vezano za složenost samo postupka je da trenutno u Sudu BiH traje upravni spor protiv Ministarstva. Prethodna, prethodne članice administrativnog tijela su se na posljednjem konkursu podijelile u tri kolone, svaka je za sebe predvodila određeni drugi konzorcijum i trenutno nas te dvije članice tuže za naknadu štete zato što im nije uzeto u obzir prilikom plaćanja njihovih obavezan određen dio poslova. Pa smo sad tuženi za dvije godine jer su nezadovoljni sredstvima koja su primili za taj period. Čisto jedna informacija za vas u kakvom se trenutnom stanju nalazi Ministarstvo komunikacija i transporta BiH rastrzano između svih ovih zahtjeva kao recimo kad se pojavi zahtjev zašto niste slali Pravilnik, ne znam, kancelariji ovoj ili kancelariji onoj itd.

Sporazum iz 1958. godine na nivou Ujedinjenih nacija, riješeno pitanje ispitivanja vozila kako mogu učestvovati u saobraćaju itd., to je jedan osnov, međunarodni ugovor kad je u pitanju homologacija odnosno ispitivanje usklađenosti vozila. Time vođeni pretpostavljam, 2005. godine odredbe u zakonu, od člana, ne znam, poglavlje koje se bavi vozilima uvlači nas u te međunarodne sporazume i jasan zahtjev da se prethodna odluka ograničenja po pitanju starosti godina stavi van snage i da se uvedu ovi dijelovi ispitivanja. Da li je to na najbolji način urađeno ili ne, evo o tome mi diskutujemo, ali međutim vremenom definitivno je poslato problematično starost voznog parka u BiH, tako da sigurno ove odluke imaju određene pozitivne efekte kad je u pitanju ograničenje vozila u Euro 3 tada na početku nekad, 2010. godine, pa Euro 4, pa Euro 5 za polovna vozila koje je danas na snazi. Euro 6 standard za nova vozila koja se uvoze i stavljaju na tržište BiH. U ovom sistemu korist imaju i ovlaštene auto kuće koje daju odgovarajuće potvrde, tako da sve to treba uzeti u obzir.

Zašto Ministarstvo nije bolje postupilo kad su u pitanju bile sve ove promjene? O tome naravno možemo i trebamo diskutovati. Imamo mi i materijal kojim raspolažemo u Ministarstvu kada su u pitanju svi ti prijedlozi, sve te sugestije, svi ti zahtjevi. Uradili smo analizu kada su u pitanju zemlje u okruženju. Vidjeli smo kako to radi EU, dolazili smo u situaciju da se vozila odjave iz BiH radi uvoza recimo u Sloveniju, tamo ne ispunjava uslove, pa kad vraća u BiH ne može da vrati jer to vozilo sada ne ispunjava ovdje uslove. 2010. godine imali ste situaciju da je Škoda Octavia prodana u Sarajevu do strane ovlaštenog centra, ima Euro 2 motor, tako da je sve to bio jedan plod saradnje. Ideja kao ideja je dobro, ideja homologacije i certifikovanja, tehničkih pregleda, oni su svi na nivou ideje, poslovi koji su koji su jako dobri i jako pozitivni za građane u BiH, e sad kako se ta ideja realizuje u pojedinim segmentima, recimo imate tehničke preglede u BiH gdje se 1.300.000,00 vozila svake godine jedanput pregleda. Ovdje se pregledaju vozila samo na, prilikom uvoza u BiH. Imate jedan ogroman posao koji je takođe možda potrebno preispitati, njegove efekte. Koliko se vozila utvrdi u toku jedne godine da su tehnički neispravne. Isto je propis našeg Ministarstva, stručne institucije i tehnički pregledi se imenuju od strane entitetskih ministarstava i sam taj nadzor. Imate certifikovanje za koje ja lično smatram da je entitetski posao, nikad nije ni trebao biti u

okviru djelokruga rada institucija na nivou BiH. Kada to kažem, jer je identičan proces sa tehničkim pregledima, onda kažu rušiš BiH. Kada predložiš neko drugo, onda jačaš ovdje i tako. Mi smo u jednom sukobu kao državni službenici koji odgovorno rade svoj posao i službenici kojima nisu, vi kažete radite ono što vam piše u sistematizaciji, ono za šta ste plaćeni, to ste rekli, šta vam je u opisu poslova. Onda ove poslove definitivno ne bi imao ko da radi.

ERMINA SALKIČEVIĆ-DIZDAREVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

_____ (?)

Ali radimo na tome, tako je, u nekoliko navrata je to pokušavano. Ja stvarno ne znam zašto dosada nismo uspjeli to da uradimo. Ako kažete recimo evo ovdje mi imamo jedan problem, kažemo Odsjek za koordinaciju bezbjednosti saobraćaja za koji se ja zalažem, nema ga nikako. Moj prijedlog je bio da se uspostavi Odsjek za koordinaciju bezbjednosti saobraćaja. Onda moj kolega ovdje kaže – ne, ne, koordinaciju, znate to mora, to su institucije BiH, to mora biti odsjek za bezbjednost saobraćaja, to je živa istina. Onda dođe neko drugi i kaže – vi uopšte nemate ustavnu nadležnost da se bavite pitanjem bezbjednosti saobraćaja. E to su neke tri istine koje ovdje postoje gdje mi kao institucije imamo ozbiljan problem koji evo već 15 mjeseci ministar Forto pokušava da razriješi, a bili su ministri koji su se ozbiljno bavili tim pitanjima i ranije. Sad, očigledno da nisu dovoljno uspjeli čim danas na ovaj način razgovaramo o svim ovim temama.

I samo jedan komentar vezano za dio koji se tiče, znači učestvovali su osobe 2005. godine, ono najbolje što je tržište nudilo u tom segmentu da pomogne izradu pravilnika. Neki od njih koji su učestvovali u izradi pravilnika su možda zloupotrijebili svoju funkciju pa su se kasnije našli u nekim privatnim kompanijama koje su obavljale ove poslove. Ja sam o tome govorio, a pravilnici kao pravilnici danas, moramo baš da se potrudimo da neke od njih prevaziđemo evo iako je prošlo toliko vremena. Zato sam rekao da je jako izazovno bilo tada pored zakona donijeti sve te silne pravilnike koje poneki uspijemo izmjenom i dopunom možda da ga malo unaprijedimo. Eto, toliki je bio taj posao koji je tada urađen.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala, hvala.

Izvolite, Vi imate najveći set pitanja koliko vidim.

_____ (?)

Hvala Vam ljepo.

Nisam stigao zapisati pitanja od koga su došla, ali nebitno je, ovaj. Još jednom hvala na prilici koju sam dobio da, evo, možda mogu tako reći, pojasnim određene, ovaj, pojmove iz ovoga što smo danas razgovarali i što je tema uopće, a naime mišljenja sam da možda uvažanim zastupnicima nebitno u ovoj Komisiji ili u ovom sazivu, nedostaje malo informacija za neku kompletnu odluku. I nažalost, imam primjedbe na nalaz revizije koje su, ne znam zašto su tu poluinformacije, ali to je sad neko drugo pitanje. Dakle, dio koji je neko spomenuo od kolega, dakle, ukupni prihodi ovih konzorcija koji su spominju u kontekstu ukupnog vrijednosti tog posla najprije treba istaknuti da se oni dijele, to nisu prihodi konzorcija koji rade posao, nego tehničkih servisa kojih ima 64 koji su potpuno nevezane firme za njih i koji u stvari provode postupak na terenu. Dakle ti prihodi se dijele 55%-45%, ovi rade cijelu tu podršku kroz softver,

a u stvari to su prihodi, naravno već je uvažena zastupnica objasnila da oni nisu neto dobit, nego samo prihodi. Dakle, po pitanju neko je spomenuo pa ću reći kako je bio redoslijed, imamo kako se rade, mislim da je to uvažena zastupnica Salkičević dakle u zemljama regije, ako spominjemo zemlje, defakto članice EU, to je Hrvatska, one imaju potpuno drugi koncept. Za primjenu takvog koncepta realno trebaju, ovaj, napraviti se predispozicije koje naravno ni ja ne sporim. Koncept je drugačiji, tu država u potpunosti vodi cijeli proces. Pravilnike propisuje Institut za mjeriteljstvo, a provodi postupak Centar vozila Hrvatske, firma u potpunosti vlasništvo države, u potpunosti, sa ogromnim brojem uposlenih kao i ovo, ali u potpunosti vlasništvo države, dakle to je drugačiji koncept. Ako idemo na nešto bližu regiju, dakle ne treba ići tako daleko u prošlost, ovdje imamo javni poziv Ministarstva kapitalnih investicija Republike Crne Gore, 01.06.2023., precizno godinu dana od tog poziva, samo ću istaknuti dio, koncept je isti, nešto je oštiji, oni traže 300.000,00 eura za svaki ovaj servis koji provodi minimalne prihode godinu dana zadnje dvije godine, da bi dobili ozbiljnost. Ono što je bitno sa stanovišta ovog koncepta razumijevanja financijskog aspekta uvažena zastupnice Salkičević, procijenjena vrijednost nabavke je 0 eura budući da se sredstva budžeta ne koriste. Dakle, budžet od ovoga nema u smislu ovoga cjenika, dakle naplaćuju usluge, govorimo samo o Crnoj Gori, da ne idemo sada u širinu. Dakle, i ovo je taj javni poziv, vrlo precizan stručni kadar, ma slično otprilike tako. Tako je, dakle, situacija oko zemalja regije.

Dalje, ovo smo rekli, prihod-dobit, e da, jedno od pitanja je bilo zašto homologacija, možda sam pogledao u telefon da ne bi promašio neki ..., dakle 1947. godine Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu je praktično pripremila jedan sporazum o usvajanju jednoobraznih tehnički propisa na točkovima i uvjetima, to za vozila na točkovima, za uzajamno priznavanje dodijeljenih homologacija. Dakle, na tragu izlaganja kolege Podrinjića, da naš zakon to prepoznaje, međutim ovo je puno bitniji, širi okvir. Dakle, radi se o Ujedinjenim narodima, pravila koja se trenutno primjenjuju u 54 države, koja su potpuno ista. Oni se zovi ECE pravilnici, ECE norme koja vozila moraju ispunjavati. Vraćaju se na ... na tragu kolege Andrića, dakle da, tad je postajala odluka, u to vrijeme, mislim da je to sasvim nebitno, to uopće nema veze, bio je neki drugi saziv Vijeća ministara, tad je bio ministar Zirojević, dakle bila je odluka na snazi zabrane uvoza vozila starijeg od 10 godina, 8, je li 10 ili 7 Andriću?

ZORAN ANDRIĆ

/nije uključen mikrofon/

_____ (?)

Mislim 10 ili 7, sad nije ni bitno, mislim da je 7. Tada smo od Evropske komisije dobili opasku da je ta odluka diskriminatorska, da to ne može biti kriterij, zašto 7, zašto nije 9, zašto nije 15 ili 5, što je naravno utemeljeno, nego odluka moramo imati tehničke sadržaje, i onda se naravno mi prihvatili smo je davno je li, da se homologacija provodi kroz ovaj dio i tehnički kriterij i ovom trenutku država, Vijeće ministara Ministarstvo ... da to bude minimalna norma za rabljena i polovna vozila Euro 5, za nova 6. Dakle, zbog toga homologacija, to je puno širi okvir nego što je to naš Zakon koji samo provodi ove sporazume na razini Ujedinjenih nacija.

Po pitanju nadzora dakle nadzor u ovoj oblasti jeste provodan, radio ga je u par navrata naš inspektorat, nisam moram priznati uspio doći do toga po pitanju zadnjeg, da ne idemo daleko u prošlost, po pitanju zadnjeg, ovih zadnjih ugovora. Ovaj, 2022. godine dakle tadašnji ministar, opet kažem nebitno je ali donio je odluku gdje je imenovana Komisija, uvažena zastupnice Salkičević, dakle kojoj je zadatak da prati izvršenje ova oba ugovora iako se sa

stanovišta poziva uvažene komisije spominje samo homologacija. Radi se o potpuno istovjetnim procesima isti konkursi, isto sve je bilo, spominje se i certificiranje. Dakle, odlukom je imenovana, dakle ima sedam članova da provode nadzor, ono što je kolega Podrinjić rekao, dakle postoji odluka, to je odgovor.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Koje godine se to desilo?

_____ (?)
Datum je 08.02.2022.

BRANISLAV BORENOVIĆ

2022.?

_____ (?)

Da, da. Tu govorimo znači o realizaciji preporuka koje su bile mada se preporuke iz, to ću na kraju sve poredati iz Izvještaja revizije malo razlikuju nego što je to završi rezime.

E dalje, dakle vezano za naplatu onih troškova uvaženi ministar Forto je spomenuo dakle upravo jedno pitanje, dakle ministarstva, odgovornost na referiranje uvaženog zastupnika Emrića, odgovornost ministarstva, da kojeg ministarstva? Tada je kolegica Topić bila, pa ja ne znam šta je to bilo, to su bile prepiske nemoguće sa Ministarstvo financija. Ja nisam razumijevao to, ja sam išao gore razgovarati zašto vam je problem otvoriti ... Ja to nisam nikad uspio shvatiti, ne znam. Dakle, Ministarstvo finansija i trezora iz nekog razloga, ne znam kojeg, je osporavalo odobrenje tog podračuna, ne vidim razlog zašto je to tako, nisam nikad to uspio shvatiti. Evo smo uspjeli nekako to riješiti. Dakle, kolega Andrić se osvrnuo na ovu, na ovu formulaciju oko riječi zloupotreba, dakle ne pravilnika, nego članstva u radnoj grupi koja je pripremala pravilnike, a poslije su ti isti ljudi bili u tijelu koje je konstruiralo za poslove.

Dakle, da, na pitanje uvažene zastupnice Salkičević, postoji li zakon od 2015. do danas, znači situacija 2015., 2013. 2005. i danas je ista. Nadzor, kolega Podrinjić se referirao, nadzor nad tehničkim servisima provode administrativna tijela, a mi provodimo nad njima.

Dobro, da li je bilo moguće jedno tijelo, to se već referirao kolega Podrinjić, u Hrvatskoj to smo rekli, regulirana je oblast kroz Centar vozila Hrvatske, odnosno Institut za mjeriteljstvo. Spomenuli smo ponovo homologacija je da, potrebna. Dobro.

Smanjenje cijena, da to se može preispitati, to je jako obimna dokumentacija, trebat će izanalizirati sve, proći, vidjeti u kojem kontekstu i pri tome kako je rekla uvažena zastupnica Salkičević dakle analizirati da naravno dobit nije prihod, tu između postoji štošta.

E da, vezano za navod uvaženog predsjedavajućeg i zastupnika Borenovića vezano za Konkurencijsko vijeće, dakle člankom 25. Zakona o konkurenciji jasno je propisano, jasno je propisano ko treba i na što tražiti mišljenja Konkurencijskog vijeća. Ja ne znam da je dosad bilo ko negdje drugo tražio. Jedan smo imali slučaj ovog traženja mišljenja Konkurencijskog vijeća, dakle pripremali smo Pravilnik o ... dozvolama. Tada smo imali jedno vrlo važno pitanje, vrlo je kratka digresija, u sekundama se radi, a pitanje prenosa ... dozvola za ubuduće, dakle praktično prevoznici koji ove godine dobiju dozvolu ne znači da će dobiti iduće. Pazite, imaju 40, 30, 20, 10 uposlenih, pri tome nemaju pojma hoće li ponovo raditi. Tada su pripremili

izmjenu pravilnika u kojoj sam ja izravno sudjelovao i pisanju obrazloženja za Konkurencijsko vijeće, to sam ja inicirao, jer sam znao da će se to obarati. Odluke Konkurencijskog vijeća imaju snagu sudskih odluka i ne mogu se osporavati. Dakle, dobili smo Mišljenje Konkurencijskog vijeća samo na tu izmjenu i dopunu Pravilnika jer je tu bilo praktično da nekome dajemo pravo na trajne dozvole. Ako neko koristi neku dozvolu, pa ljudi ne može čovjek živjeti od godine do godine. To su ozbiljne investicije ... i danas je takav Pravilnik na snazi.

Dakle vezano na navod, odnosno referiranje na uvaženog zastupnika Emrića, dakle cijene koje smo naveli, vrijednosti, iznosi, kako god ih nazvali u ukupnom iznosu ono se odnose na homologaciju i certificiranje, a ovdje je predmet samo homologacija, čisto samo da se to zna. Radi se o istim postupcima, a predmet ove Komisije je samo homologacija iako su te, broj vrijednosti, su za oba postupka.

BRANISLAV BORENOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

_____ (?)

Dakle negdje je spomenuto čini mi se 7 i 9, znači 9 je, e. Dakle, bitan detalj prije samo na kraju kratkog komentara oko ovog Izvještaja revizije, dakle jako mi je drago i zahvaljujem kolegi Andriću što je spomenuo Odsjek za koordinaciju sigurnosti i bezbjednosti, naravno da se ne slažem s time, ovo Ministarstvo ako ima koordinacijsku ulogu ono ne treba postojati. Treba dati onima koji su nadležni i to je to. ako smo nadležni za nešto ona jesmo nadležni, ako nismo, nismo. Nema smisla postojanja neke institucije koja god ona bila ako za nešto nije nadležnost. Dakle, u tom svjetlu ću spomenuti samo jednu kratku, dakle Ministarstvo je prema, evo neću spominjati Ustav, ali prema Zakonu o ministarstvima nadležno za međunarodne komunikacije. Dakle, mi u ovom trenutku kao Ministarstvo nadležno za međunarodne komunikacije i infrastrukturu mi nemamo nikakve informacije šta se trenutno dešava na autocesti na Koridoru 5c kao najvažnijem infrastrukturnom objektu, kao kičmi cijelog infrastrukturnog sustava BiH, mi ne znamo ništa. Dakle, šta to znači, koji se ... rasišu, kada, s kime, gdje, ništa. Više se u tom kontekstu pita Mjesna zajednice Nemila, mi nemamo te informacije, a mi ne znamo kako smo to izgubili, ne znam, a to je dakle nadležnost Ministarstva. Dakle, to sklizavanje nadležnosti ide lagano, ne baš kratko vrijeme, nego malo duže vrijeme, tako da naravno da ovaj dio se ne slažem, je li. Ako trebamo koordinirati, neka to radi neko drugi, koji su nadležni ljudi, to ministarstvo, ovaj, u tom smislu je, je li, upitno treba li takav dio koordinacije. U ovom trenutku kako vidimo, kako se donose zakoni na razini entitetami nemamo informacije o planu donošenja zakona, a kamo li usvajanje. Zakon se usvoji, mi to ne znamo, što je defakto tako.

Vrlo kratko, još na kraju prije samo komentara o Izvještaju revizije, u ...

BRANISLAV BORENOVIĆ

Pravobranilaštva.

_____ (?)

Da, oprostite, kako sam to promašio? Oprostite, oprostite, kako mi je to promaklo, a stavio sam ga tu. Dakle, po pitanju Pravobranilaštva, Mišljenja Pravobraniteljstva ne znam baš

je li zašto je navod takav u reviziji. Dakle, Ministarstvo najprije, nisam uspio sad naći dokumente, ali sam jedan samo našao, evo Ministarstvo ima Mišljenje Pravobraniteljstva na aneks ugovora, znači ugovor koji je potpisan, onaj prvi, a aneks ugovora jednog od tijela, nije sad ni bitno koje i to je 25.05.2022. godine, evo ga imam. Kaže – Nacrt aneksa ugovora je taj, pravno je valjan i potpisivanje od strane ugovornih strana proizvodit će pravno dejstvo. Znači ima, evo ga, tu je.

Drugi dio koji se tiče ovog posljednjeg ugovora, to je ovaj koji je završio ovom sudskom presudom. Iz nekog razloga evo moram reći, ovaj, tako pravobraniteljstvo možda neuobičajnom formulacijom po mom skromnom sudu, mom uvjerenju, mom mišljenju, ne mišljenju Ministarstva navodi analizirajući presudu Suda, ja sad ne znam je li onda sada, je li mi trebamo analizirati presude i vidjeti koji ćemo dio provoditi ili ne, ne znam, ali presuda Suda je prilično jasna, i jedna i druga i treća, dakle ovo je posljednja presuda, moram priznati za nju sam saznao na sjednici Povjerenstva za promet i veze jer je presudu donijela uvažena zastupnica Vulić, ja nisam znao za ovu presudu i evo dobio sam je tako izvana. Dakle, odluka tuženog Ministarstva je pravilna i zakonita, iz tog razloga nisam htio odgovarati uvaženom zastupniku Grkoviću zato da ne bi došao u poziciju da tumačim, ne. Čitam samo dispozitiv, pravilna i zakonita i to je to, dalje više nije bitno.

NENAD GRKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/
Koji sudija ... ?

_____ (?)

Da, i to pitanje je bilo na sjednici Povjerenstva za promet i veze. Sutkinja je Dijana Lalović. U ovoj prvoj presudi Suda 2022. godine sutkinja je Zvezdana Antolović. Vrlo kratki komentar, tada na sjednici Povjerenstva za promet i veze je to dobilo stvarno neku dimenziju gdje komentar bio ne znam od kojega zastupnika da je tu presudu donio predsjednik suda Ranko Debevec, mislim ne stoji formacija ali nije ni bitno, dakle baš ide se puno u široko.

I na kraju, vezano za rezime Izvještaja revizije i preporuke revizije mislim sa mog osobnog stanovišta nisu stvarno sporne. Rezime Izvještaja je malo upitan jer je u koliziji sa preporukama. Najprije motiv za reviziju je članak na nekom internet portalu na kojem se ¼ tog članka nemaju nikakve veze sa temom, nisu uopće povezane. Povezane su sa nekim viskorangiranim političarima nekim temama Porezna uprava Republike Srpske s kim zaslužuje da zaključuje ugovore, to stvarno nije tema nikako. Sve žalbe dosada su se odnosile samo na izbor organizacije, a ne na pravilnost postupka. Ovo smo rekli za Konkurencijsko vijeće, Pravobraniteljstvo smo rekli.

Da, jedan od detalja, uistinu ne znam zbog čega ovo piše u nalazu revizije, Ministarstvo nije osiguralo transparentnost postupka, javni poziv objavljen 23.01.2021. godine na stranici Ministarstva i u troje novine. Dnevni list, EuroBlic, Oslobođenje, ne razumijem, ne znam zašto je ovaj navod takav tu.

NENAD GRKOVIĆ

Ja mislim da je to zbog toga što materijali valjda upućeni nisu bili dostupni javno poslije te, poslije tog konkursa. Mislim ima tu neki ...

_____ (?)

Cijeli konkurs je bio u novinama, na cijeloj stranici i skupa smo to platili.

NENAD GRKOVIĆ

Ali dokumenta koja su dostavile firme mislim da nisu bili oni dostupni, koliko ja imam informacije.

_____ (?)

E sad, to ne znam, to ne znam.

/zajednička diskusija/

_____ (?)

Da, dakle ovaj javni poziv objavljen je u tri novine štampanog oblika, tiskanog, i na web portalima Ministarstva 23.01.2021. Ovo je, ovo smo takođe rekli. Na kraju, revizija spominje da bi ovaj Izvještaj trebao doprinijeti realizaciji ciljeva održivog razvoja. U fus noti je 16, tu je cilj mir, pravda i snažna institucija. Sad ne znam u kojem je dijelu to tako na neki način povezivo, ali dobro.

Evo, otprilike to bi bio, to bi bio neki rezime. Hvala vam.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Ministre, izvolite.

EDIN FORTO

Evo ja ću pokušati da u narednih 40 minuta rezimiram sve što smo dosad..

/zajednička diskusija/

EDIN FORTO

Evo ja ću samo kratko prije nego što kažem par, ovaj, stvari samo ono kao neki moj zaključak ovog danas. Ja bih volio kada vi kao radno tijelo budete pravili neke preporuke, zaključke svoje i to, zamolio bih vas da se osvrnete na Akcioni plan koji je Ministarstvo donijelo kao rezultat nalaza revizije. Molio bih da, evo, da pogledate i taj Akcioni plan i da vidite, evo ja ću vam reći da smo mi propisali 65 aktivnosti po svim oblastima koje je revizija, na koje se osvrnula. To nije samo homologacija, to je i stručno osposobljavanje, certifikacija, međunarodne vozačke dozvole, usklađivanje međuentitetskih i međunarodnih linija itd., sve ono što je iz ove oblasti saobraćaja. Od 65 mi smo izvršili ili pokrenuli 10. U ovom trenutku imamo u Akcionom planu kad bi šta otprilike trebali raditi, ali evo ja ću vam samo konkretno za homologaciju, to je ovo što je danas tema. Reći da po preporuci revizije koja kaže – preispitati postojeće cjenovnike, a na to smo, imam osjećaj da smo najviše oko toga danas, da je to ono što najviše puni, otkud toliki milioni, je li, koliko ostaje tamo nekome ko to radi, preispitati postojeće cjenovnike i osigurati donošenje novih cjenovnika u skladu sa važećim propisima. Mogu vam reći da je aktivnost, to iz oblasti homologacije i aktivnosti koje smo propisali kao u Akcionom planu, zatražiti od administrativnog tijela da dostave metodologiju utvrđivanja naknade i godišnje izvještaje o ostvarenim prihodima i troškovima po ovom

osnovu. To je vjerovatno ovih 15 kutija koje smo dobili, koje ćemo sada, kroz koje ćemo da prođemo i izrada analize troškova pruženih usluga za poslove iz oblasti homologacije sa uporednim prikazom cijena istih usluga u susjednim zemljama. Znači ovo je nešto što smo mi propisali kao problem koji je, naravno, svi smo znali da postoji, revizija ga konkretno rekla, dala preporuku, mi sad ovo radimo. Ja sam pokušao pomoćnici pred vama onako na brzinu da kaže kad će to biti, ona je mudro nije rekla kad će to biti, ali evo ja vam mogu reći da će to biti što je moguće prije. Ja ne želim sada da dam neki rok nije realan, ali u ovoj godini svakako mi moramo to preispitati i ukoliko se uspostavi da analiza pokazuje da su cjenovnici previsoki, posebno imajući u vidu nove tehnologije, digitalizaciju, sve ono što je moguće za obavljanje takvog posla, mi ćemo insistirati na snižavanju ovih cijena upravo u skladu sa ovim što ste i vi govorili. Mi suštinski treba da se borimo da smanjimo terete prema građanima i firmama.

Ako, i ovo je posljednja preporuka za vas, molba je da zakažete opet ovo saslušanje gdje ćete nam nakon svega što smo danas čuli, nakon činjenice da imamo Akcioni plan iz kojeg vi možete nama ciljati nešto šta vam moramo uraditi da onda vidimo šta smo uradili, da onda vidimo šta smo uradili. Jer ja bih volio da se mjerimo po rezultatima. 15 mjeseci jeste puno vremena kada gledate kao građanin, ali kažem nakon 15 godina nemara i nije baš puno vremena, ali evo u narednom periodu, šest mjeseci ili koliko vi ocijenite, da nas zakažete ponovo, mi ćemo doći i sve ćemo ovo proći ponovo uz update šta smo zapravo napravili u tom međuperiodu.

Hvala.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala.

Vi ste naravno, mislim da je to preporuka koja ...

_____ (?)

/nije uključen mikrofon/

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hajte, kad svima dajem riječ, dat ću i Vama ako treba još pet puta.

_____ (?)

Pa evo čisto da se vidi da Ministarstvo nije sad neaktivno i da ne želi da uredi ovo kako treba, upravo vezano za ovaj navod da su ovi ugovori iz 2022. zaključeni bez pozitivnog mišljenja Pravobranilaštva. Evo ja ću vam reći šta je Ministarstvo sve uradilo povodom toga, prema Pravobranilaštvu pa se mogu sami, pa možete sami izvesti zaključke. Znači Ministarstvo u momentu kad je krenulo sa izradom tih nacrtu se obratilo Pravobranilaštvu i s obzirom na njihovu nadležnost djelokruga rada, tražilo održavanje sastanka. Znači mi smo ih zamolili za pomoć vezano za pojedine pravne aspekte ovog ugovora koji se zaključuju na osnovu izvršenog upravnog akta. Znači ipak to, taj dio nije baš uređen zakonodavstvom u BiH, te vezano za primjenu odredaba Zakona o obligacionim odnosima na ... ugovore. I pored par urgencija mi znači nismo nikad dobili odgovor na ovaj poziv. Zato smo u februaru 2022. godine dostavili Pravobranilaštvu informaciju o statusu postupka po rješenju Žalbenog savjeta pri Savjetu ministara BiH i statusu Nacrta ugovora u obavljanju administrativnih poslova u oblasti homologacije. Homologaciju, informaciju znači je dostavljena sva dokumentacija počev od javnog poziva, pa do Nacrta ugovora. Pravobranilaštvo je tad u svom Mišljenju iz februara 2022. godine navelo da Pravobranilaštvo ne daje mišljenje na pravilnost postupka, već prilikom

ocjene pravne valjanosti Nacrta ugovora ispituje da li Nacrt ugovora sadrži sve elemente ugovora koje propisuje Zakon o obligacionim odnosima i on to u svakom svom mišljenju navodi.

U Mišljenju je navedeno i da Ministarstvo mora postupiti po pravosnažnom rješenju i zaključiti ugovor sa konzorcijumima, a tada su znači bila dva konzorcija. Znači naknadno, znači u šestom mjesecu mi ponovo dostavljamo nacрте ugovora na mišljenju, s tim da se izražava rezerva uopšte da se ovdje radi o ugovorima, o imovinsko-pravnom ugovoru za koji je nadležno Pravobranilaštvo da daje svoje mišljenje, ali jednostavno smatralo je svrsishodnim da uputi taj nacrt mišljenja Pravobranilaštvu da bi dobili neke sugestije, primjedbe, prijedloge, vezano za ugovorne odredbe. I onda Pravobranilaštvo u svom Mišljenju iz sedmog mjeseca je navelo da je stav Pravobranilaštva da je neophodno ponovo provesti postupak javne nabavke iz razloga pravne sigurnosti. Znači to Mišljenje je u suprotnosti sa konačnom presudom Suda BiH u kojoj je navedeno da je postupak proveden pravilno i zakonito. I s obzirom da se ovaj ugovor zaključuje na osnovu konačnih i izvršnih upravnih akata, nezaključivanje ovih ugovora bi značilo ne samo zloupotrebu ovlaštenja već bi imalo sva obilježja povrede odredaba člana 27. Zakona o obligacionim odnosima i povrede prava stranaka u postupku. Znači, Ministarstvo je te ugovore moralo zaključiti čisto da podstakne sad da se znači obavljaju poslovi te homologacije na osnovu ugovora koji je zaključen na osnovu ugovora koji je zaključen u skladu sa presudom Suda iz 2022. i kasnije potvrđeno iz 2024. i rješenje Žalbenog savjeta pri Savjetu ministara BiH.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Hvala. Nije praksa poslije ministra da govorite, ali evo bili ste iscrpni.

Ovo što je ministar rekao slažem se, evo za jednu godinu dana, zašto da ne? Da ponovo razgovaramo i da vidimo presjek gdje se nalazimo nakon toliko godina u kojima je očigledno došlo do mogućnosti zloupotrebe i neke podloge za neko koruptivno dešavanje što imamo naravno razloga da, i osnov da na to sumnjamo i potpuno razumijem uvažene kolege. Mislim da je javno saslušanje ispunilo svoju ulogu i da je suština i javnog saslušanja da se sprovedi kada se ocijeni da je to potrebno uraditi radi pribavljanja informacija ili stručnih mišljenja, sagledavanja stanja u pojedinim oblastima iz nadležnosti Komisije i iznalaženje rješenja na određena pitanja što treba da bude najvažniji segment javnog saslušanja, iznalaženje rješenja za određena pitanja kojih je bilo jako mnogo. I ja ću ponoviti ministre, Vi ste od momenta kada je čitava ova priča oko homologacije, certifikovanja i raspisivanje javnog poziva, sedmi ministar, evo sada sam gledao, sedmi ministar za 15 godina, u kojem je neko dobio javna ovlaštenja da radi javni posao koji, procjena je košta nekih 15.000.000,00 KM izuzimajući ono što je u budžetu, taj mali dio. Što znači da je preko 200.000,00 KM javnih poslova išlo preko određenih organizacija koje se bave administrativnim poslovima i zato angažovali i tehničke preglede. I važno je ovo što smo čuli, 55%-45%. znači vi radite administrativni posao i onaj ko radi suštinski najveći dio posla, njemu date 45%, a sebi uzmete 55% od ukupnog javnog posla što nisu mala sredstva ljudi, to je 8.000.000,00 KM godišnje, to je preko 100.000.000,00 KM za ovih 15 godina. I zato je važno da ta finansijska dimenzija, finansijski aspekt koji s razlogom budi pažnju, ne javnosti nego i nas, narodnih poslanika. I važne su ove procedure, i važno je zašto evo sedmi ministar za 18 godina, a nemamo izmjena i dopuna Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja i nemamo uređenu tu oblast onako kako i vi želite koliko vidim da imate jasnu namjeru da se to uredi. I u tom poslu svako od nas ima određenu ulogu, ali bojim se da svaki put ako mi prebacujemo na vas, vi prebacujete na nekog ispod vas ili nekog pored vas ili u toj vertikali, horizontali, kako god hoćete, da će i dalje proći puno vremena i da će ovaj posao jako unosan, profitabilan, biti jednostavno iskorišten od onih koji naravno gledaju

da to iz svojih nekih varijanti ili neke druge koristi ostanu tu koliko god je duže moguće. Mi ćemo kao Komisija donijeti određene preporuke, zaključke.

Ja predlažem da se mi dogovorimo kada sada završimo ovaj dio oko javnog saslušanja kada ćemo održati sljedeću sjednicu. U svakom slučaju Vama ministre hvala što ste bili ovih dva i po, evo skoro tri sata sa članovima Komisije za borbu protiv korupcije. Hvala i Vašim saradnicima. Mislim da je suština dala jedan određeni efekat i da ćemo iz ovoga izaći, ja se nadam bar promil jači u toj našoj borbi protiv korupcije, u sređivanju stanja u društvu sa svim anomalijama sa kojim se suočavamo, sa svim izazovima i preprekama i da ćemo, evo, se vidjeti vrlo brzo, a mislim da je, vaše Ministarstvo je jako interesantno jer ima puno tih javnih ovlaštenja, javnih poslova, obim rada je takav da će možda biti još nekih javnih saslušanja. Mislim da ste shvatili da ovo nije obračun, ovo je prilika da o svemu razgovaramo i da dobijemo što je više moguće i informacija i saznanja kako bismo donijeli određene relevantne odluke po pitanjima koja su jako, jako ozbiljna, jako odgovorna i koja imaju određenu podlogu kada je u pitanju potencijalno koruptivno djelovanje tako da ćemo mi to nastaviti dalje raditi.

Hvala vam još jednom, želim vam punu sreću u vašem radu, da se ove preporuke i Akcioni plan implementira što je efikasnije moguće, a evo, zašto da ne u narednih, možda sljedeće godine da napravimo taj presjek, update, stanja i da vidimo šta je to urađeno. Mi ćemo i dalje nastaviti da pratimo vaš rad, bilo bi dobro da odbijemo i pisanu informaciju o tim finansijskim pokazateljima koji su vama dostupni. Koliko sada iznose takse, koliko ide u budžet institucija, koliko ste, dobili smo mi tačno koje ste vi, koje ste skraćivali, ukinuli, od vas smo dobili jedan dio informacije, ali volio bih da dobijemo što je preciznije moguće finansijske pokazatelje i efekte šta to znači konkretno, a interes nam je svima zajedno da građanima omogućimo da usluge te bar koje su donešene na osnovu vaših ovlaštenja budu što dostupnije i što jeftinije u vremenu kada je zaista jedna ozbiljna i finansijska kriza i da nam to svima namjera, a mislim da prostora ima.

Još jednom, hvala vam, prijatno.

A vi ostanite kolege samo još malo.

_____ (?)

Doviđenja.

BRANISLAV BORENOVIĆ

Doviđenja, nismo strašni.

